

50 JAV BOMBANEŠIU PUOLĖ KOMUNISTUS

ILLINOIS ĮSTATYMŲ LEIDĖJAI SIŪLO SKELBTI LIETUVOS DIENĄ

Prašo prezidentą Trumaną visame krašte
paminėti Liepos mėn. 27 dieną

Illinois valstybės įstatymų leidėjai prašo prezidentą Trumaną liepos 27 dieną visame krašte paskelbti Lietuvos Dieną. Illinois atstovai ir senatas priėmė bendrą nutarimą, kuris pataria minėtą dieną iškilmingai paminėti visose JAV.

1922 metų liepos 27 dieną JAV vyriausybė pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Šiais metais sueina lygiai 28 metai nuo to pripažinimo. Senatoriai Knox, Butler, Larson, Bidwill, Miller, Walsh ir Saltiel paruošė rezoliuciją, kurioje primenama dabartinė demokratijos kova už laisvę, kalbama apie lietuvių tautos laisvę ir prašomas prezidentas paskelbti ir tinkamai paminėti Lietuvos Dieną.

Ši rezoliucija priimta Illinois įstatymus leidžiančioje įstai goje šių metų birželio 28 dieną. Ją pasirašė senato prezidentas Sherwood Dixon, senato sekretorius Edward H. Alexander, atstovų rūmų pirmininkas Paul Powell ir atstovų rūmų klerkas Charles F. Kervin. Illinois įstatymų leidėjai priimtą rezoliuciją pasiuntė prezidentui Trumanui.

ČEKAMS LIEPIA SKUSTI POLICIJAI GERIAUSIUS SAVO DRAUGUS

Primetę naują baudžiamąjį kodeksą, baus
už neištikimumą komunistinei valdžiai

PRAGA, Čekoslovakija, liep. 13 d. — Čekų parlamento narys vakar patarė visiems krašto gyventojams skusti policijai artimiausius savo draugus. Jis liepė užmiršti sentimentalumą, draugiškus santykius, karo metu praleistas pavojingas valandas, bet skusti kiekvieną žmogų, kuris nėra ištikimas vyriausybei. Jis liepia nesisigallėti ir tų asmenų, su kuriais karo metu teko kartu sėdėti nacių koncentracijos stovyklose.

Komunistų kontroliuojamas čekų parlamentas šiomis dienomis priėmė naują baudžiamąjį kodeksą. Paskirta sunki bausmė už šnipinėjimą, išdavimą, sabotажą ir neištikimumą dabartinei vyriausybei. Čekai bus baudžiami už gandų skleidimą, tikybos kišimą į politiką ir bandymą bėgti į užsienį. Už pirmuosius nusikaltimus čekai bus baudžiami mirtimi, o už antruosius jiems bus skiriamas ilgų metų kalėjimas.

KOMUNISTAS VODICKA PATARĖ ŠNIPINĖTI

Komunistas Vodicka, aiškin damas parlamento nariams naujo kodekso reikšmę, patarė parlamento nariams ir kitiems krašto gyventojams šnipinėti ir skusti savo kaimynus bei draugus.

Visuotinę gyventojų šnipinė jimą ir sekimą Vodicka pavadino nauja morale, reikalinga valstybei pertvarkyti.

—Šiaurės Korėjos valdžia pasižadėjo nesiųgti žiauriai su belaisviais. Šį savo nutarimą komunistai pasiuntė į Jungtinių Tautų sekretoriatą. Tuo tarpu jis žinomas tikrai iš komunistų radijo pranešimo, raštas dar neatėjęs. Pietų Korėjos karo vadovybė taiko tarptautinius nuostatus belaisviams.

—Texas demokratas Bentsen pataria prezidentui Trumanui vartoti atominės bombas prieš komunistus. Pataria prezidentui įsakyti komunistams grįžti kito 38 lygiagrečių pusėn. Jei priešas nepaklausytų, tai pataria vartoti atominę bombą. Atstovų dauguma pritarė šiam Bentseno pasiūlymui.

—Acheson sako, kad pats didžiausias nusikaltimas yra agresija. Priemonės agresijai vesti yra tikrai antraišlis klausimas. —Senato ir kongreso vadai ragina prezidentą imtis priemonių pramonei mobilizuoti.

"NAUJIENŲ"

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos diena, sekmadienį uždaryta.

Lengvieji tankai gabena Amerikos pėstininkų dalinius į Korėjos karo frontą.

Angelica Balabanova buvo sulaikyta

NEW YORK, N. Y. — Praeitą sekmadienį Ellis Island saloje buvo sulaikyta 71 metų amžiaus italų socialistė Angelica Balabanova.

Savo laiku ji glaudžiai bendradarbiavo su Leninu, bet paskutiniaisiais metais ji kėlė aikštėn komunistų dviveidiškumą ir žiaurumus.

Balabanova kurį laiką gyveno Italijoje, kvietė darbininkus, kratyti komunistų, o praeitą penktadienį atplaukė į JAV. Ilgus metus ji yra gyvenusi New Yorke.

Kongresas nekels valstybės mokesčių

WASHINGTON, D. C. — Kongreso vadai sako, kad ne metas mažinti valstybės mokesčius. Kol nepaaiškės Korėjos reikalai, krašto gyventojams teks mokėti tokius pačius mokesčius, kokius mokėjo iki šios dienos.

Atstovų komiteto pirmininkas George sako, kad ši kongreso sesija nekels valstybės mokesčių.

Jei Korėjos kovos užsitęstų ir valstybei reikėtų daugiau pinigų, tai tadą mokesčius tektų pakelti, bet ši darba teks atlikti kitai sesijai.

Žydai neutralūs dėl Korėjos kovų

TELAVIVAS, Izraelis. — Ben Gurion vyriausybė nutarė nesiiekti į Korėjos įvykius, ji žadanti būti neutrali vykstančio šaltojo karo metu.

Komunistai ir su komunistais bendradarbiaujanti "mapam" partija reikalauja pasisakyti už šiaurės Korėjos "liaudies respubliką".

Dėl šio klausimo jie reišė nepasitikėjimą vyriausybei, bet parlamentas, 78 balsais prieš 19, pareiškė pasitikėjimą "neutrality" ir nesikišimo į Korėjos reikalus politikai.

—Ketvirtadienį amerikiečiai išsprogdino didžiulį tiltą, einantį per Kum upę. Amerikiečiai ir Pietų Korėjos kariai saugo Kum pakraščius.

—Švedijos premjeras prašo Staliną imtis priemonių Korėjos karui sustabdyti.

Vėliausios žinios

—Romos Katalikų Susivienijimo seime laimėjo senoji valdya, Vakar seimas, kuris prasiidėjo pirmadienį Detroito, pasibaigė. Renkant viršininkus, paskutinėje sesijoje buvo ne maža triukšmo, bet opozicija prakišo. Išrinkti senieji viršininkai: dvasios vadas kun. Jonas Baltusevičius, prezidentas

—Leonardas Šimutis, viceprezidentas - adv. Jonas Grigalius, sekretorius - Vincas Kvetkas, iždininkas - Petras Karašauskas, iždo globėjai - Vincas Adomaitis ir Juozas Venclovas. Redaktorius - Matas Zujus.

—Korėjos prezidentas Rhee sako, kad vien tikrai Seoul mieste komunistai jau sušaudė 1,200 žmonių. Karo teismai veikia dieną ir naktį, žmonės žūdo kiekviename komunistų okupuotame miestelyje.

—Pranešimas iš Maskvos sako, kad Indijos premjeras Nehru pasiuntė Stalinui asmenišką laišką. Nehru siūlosi tarpininkauti tarp Maskvos ir Washingtono Azijos kovoms sustabdyti.

—Adm. Sherman reikalauja, kad būtų paskubinta anksčiau užsakyti lėktuvų gamyba. Jis norėtų, kad naujų bazukų gamyba taip pat paspartėtų.

—Sen. Lodge gavo vieno Massachusetts piliiečio laišką, kuriame reikalaujama ištirti krašto apsaugos sekretoriaus Johnsono veiklą. Jis pasakojo apie modernius ginklus, o dabar aiškėja, kad nieko nėra. Ginklai buvo tikrai popieriuje. Senatorius Lodge mano, kad vertėtų ištirti Johnsono administraciją.

—Harold Ickes parašė apie Korėją straipsnį, kuriame kaltina gen. Douglas MacArthur dėl nepasirošimo. Buvęs kabineto narys tvirtina, kad gen. MacArthur neturėjo jokios nuovokos apie ruošiamą įsiveržimą į Pietų Korėją.

—Kum upės pakraščiuose ramu. Komunistai pasiekė šiaurinį upės krantą, jie traukia daugiausiai jėgų ir rengiasi puolimui. Amerikiečiai vakar paleido kelis artilerijos šūvius į komunistų karo jėgas.

—Gen. MacArthur seklbia, kad Korėjoje žuvo du JAV bombanešiai. Vieną numužė priešas, o antras, skrisdamas iš Korėjos į Japoniją, buvo priverstas nusileisti.

Trumano nutarimas nustebino Kremlį

WASHINGTON, D. C. — Gerai informuoti asmenys tvirtina, kad prezidento Trumano nutarimas siųsti karo jėgas į Korėją labai nustebino visus Kremliaus valdovus.

Politbiuro varai nemanė, kad JAV taip greitai ir taip griežtai reaguotų į šiaurės Korėjos komunistų įsiveržimą.

Kremliaus vadai nesutiko tenkinti JAV prašymą ir patarti Korėjos komunistams grįžti į savo teritoriją, bet Maskva išsiuntinėjo kitoms iškamsinėms valdžioms pranešimą, kuriame sakoma, kad Rusija dar nėra pasiruošusi pradėti naują karą.

Jugoslavai susirūpinę krašto apsauga

BELGRADAS, Jugoslavija. — Jugoslavijos valdžia ir gyventojai susirūpinę Bulgarijos, Rumunijos ir Vengrijos pasienyje vykstančiais karo jėgų manevrais.

Komunistai kalba apie pasaulio taiką, bet Balkanuose jie ruošiasi karui, sako Tito partijos laikraštis "Borba".

Pranešimai iš Vengrijos sako, kad ūkininkams jugoslavams gyvenimas beveik neįmanomas. Vengrijoje pasklidę gandai, kad valdžia suimsianti visus jugoslavus ir išsiųsianti juos į Rusiją.

Patys komunistai organizuoja maistą

NEW YORK, N. Y. — Užsienyje gyvenantieji čekai išpėja savo tautiečius apie pačių komunistų tiesiamą labai pavojingą tinklą.

Čekai patyrė, kad komunistinė čekų valdžia pradėjo "organizuoti maistą" prieš dabartinę vyriausybę. Komunistai provokatoriai nori įtraukti nieko nekaltus čekus į suokalbį, kad vėliau gelėtų juos suimti ir nužudyti.

Per radiją čekai išpėja savo tautiečius, pataria neikiūti į provokatorių tinklą.

—Gen. Walton H. Walker paskirtas JAV karo vadu Pietų Korėjoje. Iki šio mėto jis komandavo 8-tąją JV armiją Japonijoje.

KOMUNISTAI SKUNDŽIASI, KAD IŠMESTA 2,000 BOMBŲ

Priešas bando nutraukti geležinkelio
liniją, jungiančią uostą ir frontą

TOKIJO, Japonija, liep. 13 d. — 50 JAV bombanešių šiandien vykusiai bombardavo komunistų geležinkelį mazgą šiaurės Korėjoje, sako gen. Douglas MacArthur štabas. Visi Amerikos bombanešiai grįžo į savo bazines. Jie išmetė 500 tonų bombų.

Tai buvo pats stipriausias smūgis, kurį iki šio mėto yra gavęs priešas. Amerikos lėktuvai puolė geležinkelio mazgą naktį, bombas metė pagal instrumentus.

Prieš 8 dienas lakūnai dar buvo vakariniuose JAV pakraščiuose. Šiandien jie jau naikina priešų karo centrus Korėjoje. Šis pranešimas parodo, kad JAV yra pasiruošusios puliti priešą bet kuriame pasaulio užkampyje, aviacija į kelias dienas gali persimesti per didžiausius vandenynus.

Pietų Korėjoje komunistai bando veržtis pirmyn iš Chungju sritys. Jie nesitiki persikelti per Kum upę, užtat bando ją apeiti iš rytų. Priešui rūpi atkirsti geležinkelio liniją, kuri jungia Pusan uostą ir Kum upės frontą. Amerikiečiai yra pasiruošę pastoti kelią komunistams.

(Komunistų radijas skelbia, kad amerikiečiai labai smarkiai bombardavę Pyongyang miestą.

-NEBŪSIM IŠSTUMTI IŠ KORĖJOS, -SAKO PREZIDENTAS TRUMANAS

JAV kongreso atstovai reikalauja tuojau
internuoti visus Amerikos komunistus

WASHINGTON, D. C., liep. 13 d. — Nebūsime išstumti iš Pietų Korėjos, — šiandien laikraštiniams pasakė prezidentas Trumanas.

Prezidentas pareiškė giliausią įsitikinimą, kad JAV karo jėgos išvalys visą Pietų Korėją nuo įsiveržėlių ir pasieks 38 šiaurės lygiagrečių.

Amerikiečiai buvo nepasiruošę, jie yra priversti trauktis, bet į Korėją bus pasiųsta pakankamai karo jėgų, kurios suvaldys įsiveržėlius.

VYRIAUSYBĖ IMSIS REIKALINGŲ PRIEMONIŲ

Laikraštiniškai apipylė prezidentą įvairiausiais klausimais. Jie norėjo, kad prezidentas pasakotų, kokių priemonių vyriausybė rengiasi imtis komunistams suvaldyti.

Prezidentas atsiskakė aiškinti smulkmenas. Jis tikrai pabrėžė, kad vyriausybė imsis visų reikalingų priemonių Korėjos laisvei apginti.

Jei bus reikalo, tai prašys daugiau pinigų, skels mobilizaciją, mobilizuos krašto pramonę ir kita.

KRAŠTO GYVENTOJAMS NETRUKS MAISTO

Prezidentas Trumanas pastebėjo, kad krašto gyventojams netruks maisto. Pranešimai iš įvairių vietų sako, kad kai kurie žmonės pradėjo sudarinėti maisto atsargas.

Prezidentas pakartotinai pabrėžė, kad vyriausybė nesirengia įvesti maisto racionavimo. Krašte yra tokios didelės

lą. Sako, kad vieno skridimo metu jie išmetė 2,000 galingų bombų, kurios sukėlė didelių gaisrų ir padarė nepaprastai didelių nuostolių).

Gen. MacArthur šiandien pastebėjo, kad pranešimai apie didelius J. A. V. nuostolius Pietų Korėjoje yra be pagrindo.

Karo vadovybė necenzūravo pranešimų, gal dėlto ir gavosi nepaprastai išpūstas vaizdas. Laikraštiniškai kalbėjosi su paskirais asmenimis, kurie neturi jokios nuovokos apie visą karo eigą. Labai plačiai buvo kalbama apie "žuvusį JAV batalijoną", apie visišką jo išnaikinimą, bet beveik visi minėto batalijono nariai yra pafrontėje. Gyvybės neteko tikrai 2 batalijono kareiviai. Keli dingo be žinios, o visi kiti yra savo daliniuose.

Nuo karo pradžios žuvo tikrai 42 amerikiečiai, o 256 dingo be žinios. Iš pastarųjų dar gali keli grįžti, nes kasdien atsiranda anksčiau dingusieji.

Amerikiečiai visą laiką labai didvyriškai ir drąsiai kovojo ir kovoją prieš komunistus. Priešas yra geriau ginkluotas, jo skaičius yra žymiai didesnis, bet amerikiečiai didvyriškai priešinosi, kartais vienam teko kovoti prieš 20.

REIKALAUJA INTERNUOTI AMERIKOS KOMUNISTUS

Kongreso atstovai kelia balsą apie reikala internuoti Amerikos komunistus.

Nebraskos atstovas Charles Stephen reikalauja, kad vyriausybė tuojau imtųsi šių apsaugos priemonių. Jis pataria kreipti ypatingą dėmesį į komunistus kriminalistus.

Amerikoje yra gana gausi grupė komunistų, kurie gali griebtis sabotажo, tiltų sprogdinimo ir kitų veiksmų. Jie turėtų būti paimiti ir padėti už grotų pirmo eilėn. Jei kils konfliktas su Rusija, Amerikos komunistai kenks krašto gyventojų karo pastangoms.

800 SOVIETŲ LAIVŲ KORĖJOS SRITYJE

Laivyno sluoksniai patyrė, kad Korėjos srityje rusai turi 800 įvairaus dydžio laivų.

Apskaičiuojama, kad Tolimuose Rytuose rusai turi apie 80 narlaivų.

Skaičius yra didelis, bet, palyginus jį su sąjungininkų karo laivynais, jis vis dėlto yra mažas.

—Diplomatai labai plačiai komentuoja sekretoriaus Achesono išpėjimą apie naują agresiją. Jei komunistai kitoje vietoje griebtųsi ginklų, tai susidarytų nepaprastai rimta padėtis.

MINES DARIAUS IR GIRENO 17 METU TRAGISKOS MIRTIES SUKAKTUVE

Programoje dalyvaus žymūs kalbėtojai ir svečiai

LEIT. GIRENAS

KAP. DARIUS

Jau sušė 17 metų nuo tragikos mirties mūsų garbingo, žymio lietuvių lakūno kapitono Stepono Dariaus ir leitenanto Stasio Girėno Saldeno miškuose, Vokietijoje.

Dariaus ir Girėno Postas No. 271 (kuris buvo užvardintas šiuo Posto narių garbei) The American Legion rengia pagerbimo iškilmes sekmadienį, liepos-July 16 dieną, 1950, prie jų atminčiai pastatyto paminklo, kampas 67th St. ir So. California Ave., Marquette Parke.

Paradas prasidės 1:45 valandą po pietų nuo 63-čios gatvės ir So. Sacramento Ave.

Parade dalyvaus Dariaus-Girėno Posto Drum and Bugle Corps, nariai ir moterų pagelbinės vienietės. Taipgi prisidės visas 4-tas distrikto su Drum and Bugle Corps, vėliavomis ir nariais. Voiture 220 40/8 organizacija dalyvaus su lokomotyvu ir kitais pagražinimais, kas prisidės prie parodo įvykimo.

Ceremonijos prie Dariaus-Girėno paminklo prasidės 3 val. po pietų. Ponia Ona Biežis sugiedos Amerikos himną, o prel.

B. Urba atkalbės malda.

Buvo kvietti ir pasizadėjo dalyvauti programoje sekanti asmenys:

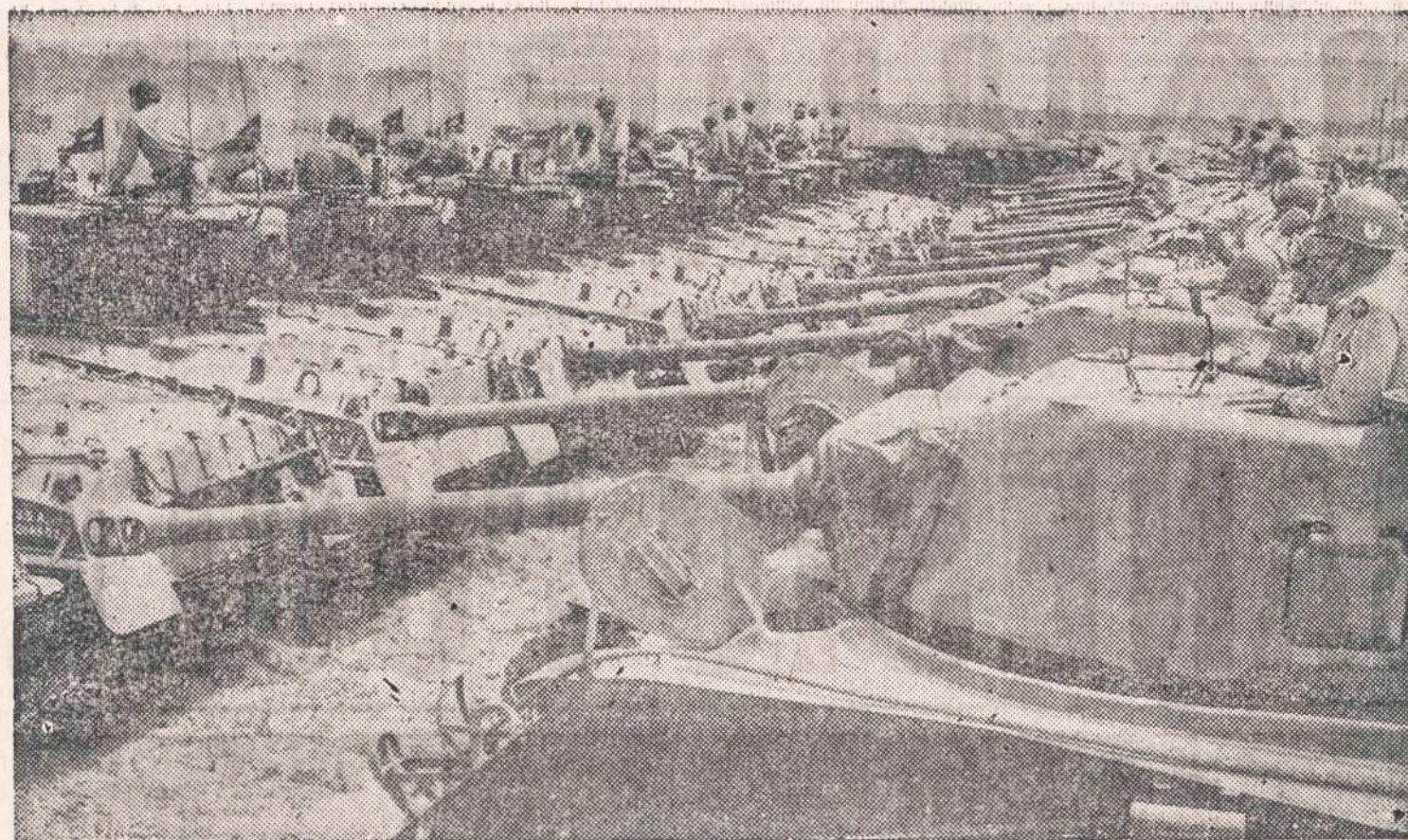
Alexander Brodie, Coroner of Cook County; Jack Cusack, Chef de Gare of Voiture 220; Clarence Glasbrook, Grand Chef de Gare of Illinois; Patrick O'Donnell, Cook County Commissioner; Dr. Peter Daužvardis, Lietuvos konsulas; Harold Cleland, 4th District Commander; Edw. Vyzral, aldermanas 13-to Wardo; teisėjas John T. Zuris; Ant. A. Olis, Sanitary District Trustee; kapitonas Wm. Balswick, Stasys Pieža, relig. redaktorius iš Herald-American.

Principaliu kalbėtoju bus Cook County Coroner Alexander Brodie.

Tai yra tradicinis posto įvykis kasmet paminėti tas tragiskas savo narių mirties sukaiktaves atminimomis ceremonijomis prie jų paminklo Marquette Parke.

Publika yra kviečiama dalyvauti šiose pagerbimo iškilmėse.

—J. M. Judickas.

Illinois nacionalinės milicijos tankai riknuojami paradi McCoy stovykloje. Gubernatorius Adlai Stevenson buvo nuvykęs iškilmių stebėti.

FILIPINAI

Visais atsitikimais ir visais atvejais šių dienų įvykių eigoje Filipinų salos turi ir turės didžiulės reikšmės, kaip viena iš svarbesnių Ramiajame vandenyne laivininkystės bazė. Toji bazė turi didelės svarbos vien tik karo laivams, bet kartu prekybos, o svarbiausia povandeniams narlaiviams sustojimo vieta. Tai pažinkime bent apgraiomis tas įdomias Pacifiko salas.

Visa Filipinų salų teritorija susideda iš 114,400 kv. mylių, tai yra veik penkis kartus didesnė teritorija nei Lietuvos. Tose salose gyvena viso įvairių tautų 19,964,000 gyventojai, tai yra šešis kartus daugiau nei Lietuvoje. Ten gyvenančios tautos vartoja šias mažai mums girdėtas kalbas ar tarmes: tagalog, bisayan, liocano, bicol; be to: kiniečių, japonų, ispanų ir anglų. Čia gyventojų daugumą sudaro krikščionybės išpažintojai ir vos apie 9% mahometų ir kitokių dar mažiau.

Nors Filipinų salos dabar tūri didelės visokeriopos pasaulinės reikšmės, bet jų istorija jaunutė ir nesenesnė už JAV istoriją. Filipinų salas atrado garsusis keliauninkas Fernando Magellanas 1521 m. kovo 16 d.

F. Magellanas kilme portugalas tuo metu buvo Ispanijos tarnyboje, tai Ispanijos princas Filipo (Phillip) vardu buvo tos salos pavadintos. Tas pavadinimas įvyko 1542 m. ispanų ekspedicijos metu į tą salą. Tuomet tose salose įsigalėjo ispanų pirmesla gyventojams tvarka. Salų gyventojai neatleidžiamai kovojo dėl prarasimo savo nepriklausomo gyvenimo mėginanti tai vienoj, tai kitoj saloj jį vėl atstatyti. Ispanai tas salas valdė per 350 metus. 1859 metais kilus tarp amerikiečių ir ispanų karui, Filipinų salos pereina JAV įtakon. Pirmuoju JAV gubernatorium Filipinų saloms buvo paskirtas Howard Taft 1901 metais. 1916 metais paskirtas gubernatorium Jones Law Filipinų salose įgyvendina parlamentarinę tvarką. Betgi Filipinų salų gyventojai tais trupiniais nesitenkina ir jie tolydžiai kovoja dėl savo salų nepriklausomybės. JAV nieko kitą nepalieka kai tokią nepriklausomybę pažadėti ir ji 1946 metais visiškai įgyvendinta. Filipinų salos dabar panašiai pas save tvarkosi kaip JAV, tai yra politiniame gyvenime visame paboję demokratinės laisvės.

Tos ilgų metų Filipinų salų gyventojų kovos už savo laisvę juos labai užgrūdino, išprūsino, jie šviesą pamėgę įgyvendino pas save privalomą pradžios mokslo.

1947 metais visose Filipinų salose, pradžios mokyklose lankėsi 3,085,302 mokiniai. Čia veikia valstybės ir privačios mokyklos, kurias daugiausiai išlaiko įvairios vietos tikybinės organizacijos. Tiek pra-

džios, tiek aukštesnės mokyklose be vietos vienos ar kitos kalbos dar dėstoma anglų, ar ispanų kalbos, kurias pasirenka tėvai. Pastebėta, kad paskutiniomis metais anglų kalba pradeda išstumti ispanų kalbą.

Filipinų salų gyventojų pagrindinis verslas tai žemės ūkis ir žuvininkystė. Čia turima 1,634,726 žemės ūkių sodybas, kurios turi dirbamos žemės 9,769,669 akurus. Žemės ūkis yra pasiekęs aukšto lygio. Žemės ūkio pagrindinis grūdai tai ryžiai. Sėjama ir kiti grūdai, bet išimtinai vietos reikalams. Labai yra išvystyta cukraus gamyba, šilkas, tabakas, kakao, kava ir vietos vaisiai kai bananai, vietos įvairūs riešutai ir kita. Žymėtinai, kad kokoso riešutų auginimas čia sudaro viso pasaulio to vaisiaus derliaus pusę. Filipinų salų gyventojai toji srity yra nepakeičiami žinovai ir sau lygaus konkurento neturi. Pramonė yra pritaikinta tik vietos reikalams ir svarbiausia išsivysčiusi tekstilė. Salose esama skystojo kuro šaltinių, tos gamybos dalis petroleumo pavidale eksportuojama į kitus kraštus. Tarp Filipinų salų ir JAV visą laiką eina gyva prekyba, bet Filipinų salos savo produktus dar kitur eksportuoja.

Filipinų salų respublikos finansų ūkis gerai tvarkomas ir jie čia vargų neturi. Topografiniu požiūriu Filipinų salos sudaro tramplyną į Australiją, N. Gvinėją, Bornejo salą, pagaliau į Kiniją. O JAV yra tolimiausia ir labai patogi vieta Pacifiko vandenyne laivams turėti savo bazę. Tai JAV turėdama prieš savo akis nepasotinamo SSSR imperializmo paskutinių dienų padarytus žygius Filipinų salose sudarė savo laivyno stiprias igulas.

Filipinų salose vidutinė metinė temperatūra 80 F. Tai karštoka. Betgi čia dažnai dideli vėjai kiek atvėdina. Čia pasitaiko bent keletas kartų per metus didžiuliai vėjai taifūnai (Typhoons), tai salų gyventojų tikra pabaisa ir skaudi ryškė, kuri visuomet daug žalos pridriba. Ramiausi ir palankiausi yra birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiai.

Neabejotina, kad paskutinių dienų įvykiai Filipinų salų gyventojams prie laisvės prisirišusiems sukelia daug rūpesčių, juo labiau, kad ten penktoji bolševikiška kolona yra gyva.

P. B.

PRIEŠ MIRSTANT

Daktaras, kuris buvo sekmdienio mokyklos „prižiūrėtojas, paklausė vieną vaikų:

—Jonuk, ką mes turime daryti, idant išgautume į dangaus karalystę?

—Numirti, — atsakė vaikas.

—Tas tiesa, — vėl sako daktaras. — Bet ką turime daryti prieš mirdami?

—Mes turime apsigirti ir šauktis gydytojo.

SKAITYKITE IR KITUS RAŠINIUS SKAITYTI „NAUJENAS“

NENORĖTA NUNUODYTI

Vakar minėti Northwestern universiteto studento arbatoje nuodai (cyanid) atsiradę atsitiktinai. Taip pareiškė universiteto vadovybė ir Evanstono policija. Nuodai į arbatą laboratorijoje galėję per neatsargumą patekti.

93.4 ŠILIMOS
Užvakar 4:15 val. po pietų termometras rodė 93.4 laipsnius šilimos. Tai šiais metais ligi šiol karščiausia diena. Gegužės 24 d. temperatūra buvo pakilusi iki 92.5°.

Garsus dainų žvaigždė
EZIO PINZA
sako:

Maloniam vakarui gerėkites
SCHENLEY
\$394 \$248
4/5 qt. pint
Blended whiskey 86 proof. 65% grain neutral spirits. Schenley Distributors, Inc., N. Y. C.

GRAŽUS FLOOR SAMPLES

ŽEMIAU KAINOS

SOFA — PHILCO RADIO
EASY SKALBIAMA MAŠINA

\$99.00

HOMEMAKER'S SERVICE, INC.

714 West 31st St. Chicago 16, Ill. Victory 2-3162

BUDRIKS, PIRMAS BALDŲ IR ELEKTROS REIKMENŲ PREKYBOJE

Jei Jus galvojate apie baldų pirkimą, pagalvokite apie Budriką, dvi didelės baldų krantuvės pietuose, 3241 ir 3409 So. Halsted St. Dabar kaip tik eina metinis sandėlio sumažinimo išpardavimas. 300,000 dolerių vertės sandėlio baldų, televizijos, šaldytuvų, skalbiamų mašinų turi būti parduota, kad sutalpytume juos nuo 20 iki 40%. Siunta po siuntos baldų turi būti iš mūsų sandėlio. Jums nieko nereikia įmokėti, Jus galite išsimokėti per du metus.

Štai ką Jus galite gauti už \$20.00 pas Juozą Budriką.

Už \$20.00 Jus gausite Studio Couch — puiki sofa dienos metui ir lova naktiai.

Už \$20.00 Jus gausite puikią miegojimo kėdę ir kojoms suolelį.

Už \$20.00 Jus gausite springsinį matracą — pilno ar pusinio pločio.

Už \$20.00 Jus gausite pilną komplektą, lovą, spirokles, matracą.

Hollywood komplektą lovos, Box-Springs ant kojų ir matracą už \$20.00

2-jų dalių salono baldų komplektą už \$50.00

3-jų dalių miegamojo kambario baldų komplektą už \$50.00

9x12 tikros vilnos kilimą-karpetą už \$50.00

—pasirinkimas naujų pavyzdžių.

Geriausios firmos gėso pečius už \$20.00

\$89.00 vertės Chrome Dinette Set už \$50.00

Moderniškai stilizuota stalų, su mar-proof plastikos viršumi, 4-riomis plastikos apmuštomis kėdėmis — pasirinktinai geltonos, žalios ar raudonos spalvos tikrai už \$50.00

Naujausias Elektrinis šaldytuvas — didelės apimties — sumažinta kaina iki \$155.00

Nauja skalbiama mašina tik \$79.00

Naujas Freezeris — 6 cubic tiktai už \$145.00

Naujas elektrinis dulkių valytojas \$16.00

Nauja elektrinė prosijimo mašina tik \$39.00

Nauja elektrinė virtuvė, vertės \$300.00 tiktai už \$139.00

Naujas mažas radio aparatas tik už \$10.00

Naujas mažas kelioninis aparatas tik \$22.00

Didelė Radio Kombinacija, vertės \$200.00 tiktai už \$88.00

Elektrinis patefonas už \$12.95

Plokštelės-rekordai Standard Victor, Columbia ir Decca plokštelės 60% nuolaidos. Taipgi plokštelių albumai. Mes turime išparduoti, reikalinga vietas.

Mes esame igalioti atstovai Universal Gasinių virtuvų, General Electric šaldytuvų, Westinghouse, Kelvinator, Philco, Hoover ir kitų.

Lengvi išmokėjimo terminai ir sąlygos. Jus galite mokėti 2 metus laiko.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street

Krautuvė atidaryta Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas

Palengvina akių tempimą, kuri est prižadinti galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervutumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuo- est atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.

Val: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v.

Seredomis iki 6 valandos vakaro, o Nedėlio pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.

Phone YArds 7-1373

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas

6859 SO. WESTERN AVE.

Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien

Trečiadienį popiet pagal susitarimą

Ofiso telefonas WALbrook 5-6859

Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas

Akių Pritaikymas

ir Lensų Pataisymas

7054 SO. WESTERN AVENUE

Telefonas WALbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien

išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, iš-

taiso kreivas akis be operacijos,

turi modernius instrumentus akių

bandyimui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adata, akys btyo asrios šviesos, nežūrute sklytyti, uželkit pasitarti pas Dr. Micnel — nieko nekainuos.

Antras aukštus.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas YArds 7-6616.

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Geras patarnavimas.

Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829

Pritaiko Akinus

Kreivas Akis

Ištaiso

Ofisas ir Akių Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED STREET

kampas 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8

Trečiadieniais nuo 10 iki 12.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

Telefonas LAFayette 3-4151

DR. JOSEPH F. MEUS

OPTOMETRIST

3982 ARCHER AVENUE

CHICAGO 32, ILLINOIS

VALANDOS: 10:00 ryto—6:00 popiet

Pirmadienį ir Ketv. 10 ryto—9:00 vak.

DR. A. A. RUDOKAS

OPTOMETRISTAS

4701 So. Damen Ave.

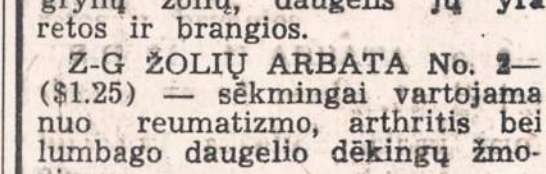
CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 8 — 9

vakarais, išskiriant trečiadienį, šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak.

Saukite: YArds 7-7381.

BAIKITE SAVO KANCIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėlis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2 — (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthrits bei lumbago daugelio dekingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17 bėta teikia greitius rezultatus skilvio ligose. Puikiai luosuoja vidurius, juos suermuoja.

STANIS Analgesic SALVE — (\$1.00) — GARSIOJŲ Skilvio Ar — (\$1.00) — duoda STEBETINUS rezultatus.

NAUJAS — KAIIP STEBURLAS Stanis — 3 in 1 kojų gydymas. Vėsinia ir palengvina "sekundemis" pavargusius, degančius, patinusius ir skaudančius kojas.

Kai nuo skaudančių kojų jaučiats senas, tai Stanis kojų vonia pagelbės, kad norėsite net šokti!

Didelis, pusės svaro gabalas, tiktai už 75c. siunta apmokėta. Speciali pasiūla: 3 gabalai už \$2.00 siunta apmokėta.

Ateikite arba atsųskite "money order". Gaunama geresniose ap- tiekose ir Wieboldt krautuvėse

Z. G. STANIS CO.

2822 ARCHER AVENUE

CHICAGO 8, ILL.

TAUPYKITE MŪSŲ ĮSTAIGOJE

MOKAM AUKŠTUS DIVIDENDUS.

JŪSŲ INDELIAI YRA APDRAUSTI
IKI \$5,000.00.

PER FEDERAL SAVINGS and LOAN
INSURANCE CORPORATION

MES PER 24 METUS VISIEMS ISMOKEJOM
ANT PAREIKALAVIMO.

**CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

B. R. PIETKIEWICZ, Pres. ir Mgr.

2555 West 47th Street Chicago 32, Ill.
Telefonas LAFayette 3-1083.

PONIOS, ŽIURĖKIT!
10% NUOLAIDA
(Su šiuo skelbimu)

AR jum patiko STIKLINIAI rakandam viršai, matyti nešeniai pas draugus?

Jūs taipgi galite padengti savo Komodą, Kavai Stalą ar kurį kitą baldą — tik pašaukite: HUDSON 3-4000.

KAINOS EINA NUO \$2.00

Dykai apskaičiavimas jūsų name.

**NORMAL
GLASS CO.**

7530 S. HALSTED

HUDSON 3-4000

"IVAN PIOTROVIČ"

Mūsų senesnioji karta gerai atsimena Rusijos valdinkus. Jiems apibūdinti rusų kalba turėjo tokius gražius posakius kaip pav. "rubl molčit, rubl gororit" (rublis tyli, rublis kalba), "zakon čto dyšlo, kuda po vernioš, tuda i vyšlo" (įstatymas lyg gudžulas, kur pasuksi, ten išlys).

Iš tikrųjų, tai buvo girtuokliai ir kyšininkai. Jie atstovavo supuvusiai caro valdžiai. 1917 m. ši buvo nuversta, Rusija pateko komunistų valdžion. Daugiau ne per 20 mt. išaugo nauja karta, kitaip auklėta, kitaip mokyta. Kitoki turi būti ir valdininkai toj "demokratiškiausioj" šaly. Ir štai su jos atstovais vėl teko susidurti, kada Stalinas, susitaręs su Hitleriu, užėmė Lietuvą 1940 mt.

Tik vėnuoliuką mėnesių jie teišbuvo, bet to pakako jiems pažinti. Aš manau, kad kada nors mūsų rašytojai parašys žavingų romanų iš tų "ideališkų" valdinkų gyvenimo. Juos skaitydami, mes versime ir juoksimės. Aš šį kartą noriu paprastai papasakoti apie vieną tokių aukštą komunistinės Rusijos valdininką, atsiųstą Lietuvą 1940 mt. padėti jai "pasisiųti kitas toliau pažengusias respublikas". Faktai ne išgalvoti, jie tikri ir būdingi ne vien tik Ivan Piotrovičiui, bet ir kitiems jo draugams.

Ivan Piotrovič apie 35 m. amž., mažo ūgio, primerktomis akimis vyras, kilęs iš Vidurinės Rusijos kaimo, aktyviai dalyvavęs vėlesniųjų dienų pilietiniame kare, pasižymėjęs jame ir todėl gavęs progos net kažkokį technikumą lankyti, anksčiau įsitraukęs į politinį darbą, vėliau partinis sekretorius ir didelės finansinės organizacijos Maskvoje skyriaus vedėjas. Vadinasi, visais atžvilgiais tinkamas asmuo "atsilykėliams" mokytis — išprūstas, užgrūditas komunistas.

Atvykęs į Kauną, Ivan Piotrovič visų pirma nuėjo prisistatyti komunistų partijos centro komitetui ir gauti informacijų apie tą finansinę įstaigą, į kurią jis buvo paskirtas tik direktoriaus padėjėju. Mat, pradžioje komunistai "kuklūs — jie tik padėjėjai", "padėjėjai", bet už tų "kuklių" vyrų nugarų stovė slaptosios policijos — enkavedistų jėga ir todėl iš tikrųjų jie yra ne patarėjai, bet tikrieji šeimininkai.

Pirmasis Ivan Piotrovič darbas buvo tarnautojų anketų nagrinėjimas. Kas komunistinės tvarkos nežino, tam pravartu priminti, kad ten kiekvienas tarnautojas turi užpildyti anketą, kurioje reik duoti ne tik reikalingų žinių, apibūdinančių tarnautojo pasirodymą darbui, bet ir atlikti viso gyvenimo išpažintį. Tos anketos taip surašytos, kad ir dideliame melagiu sunku savo "griekus" paslėpti.

Išstudijavęs tas anketas Ivan Piotrovič atkreipė dėmesį į tai, kad įstaiga neturi kadru skyriaus vedėjo. Netrukus toks vedėjas turėjo atsirasti. O kadru skyrius — tai slaptosios policijos akis toj ar kitoj įstaigoj.

Lietuvos kreditas nebuvo išvystytas taip kaip čia Amerikoje, bet jau daug kas pasistatė namus skolintais iš bankų pinigais, įkeisdami tuos namus. Rusai atėję visus namus, vartojamus ne saviems reikalingiems, nušlavino, bet tų namų skolas vertė mokėti jų buvusius savininkus.

"Jei atėmėte namus, tai mokėkite ir jų skolą", aiškinosi kartą turėjęs nelaimę pasistatyti skolon kiek didesnį namuką vidutinis Nepr. Lietuvos valdininkas.

"Nėvevo. Kitaip negali būti! Tai tikrai teisinga partinė linija", ramino jį Ivan Piotrovič. Vadinasi, jei žmogaus nepribaigė vienu smūgiu, duok jam dar kartą į kaktą, kad jis nebesikeltų. Tai tikrai vienintelė teisinga enkavedistų linija!

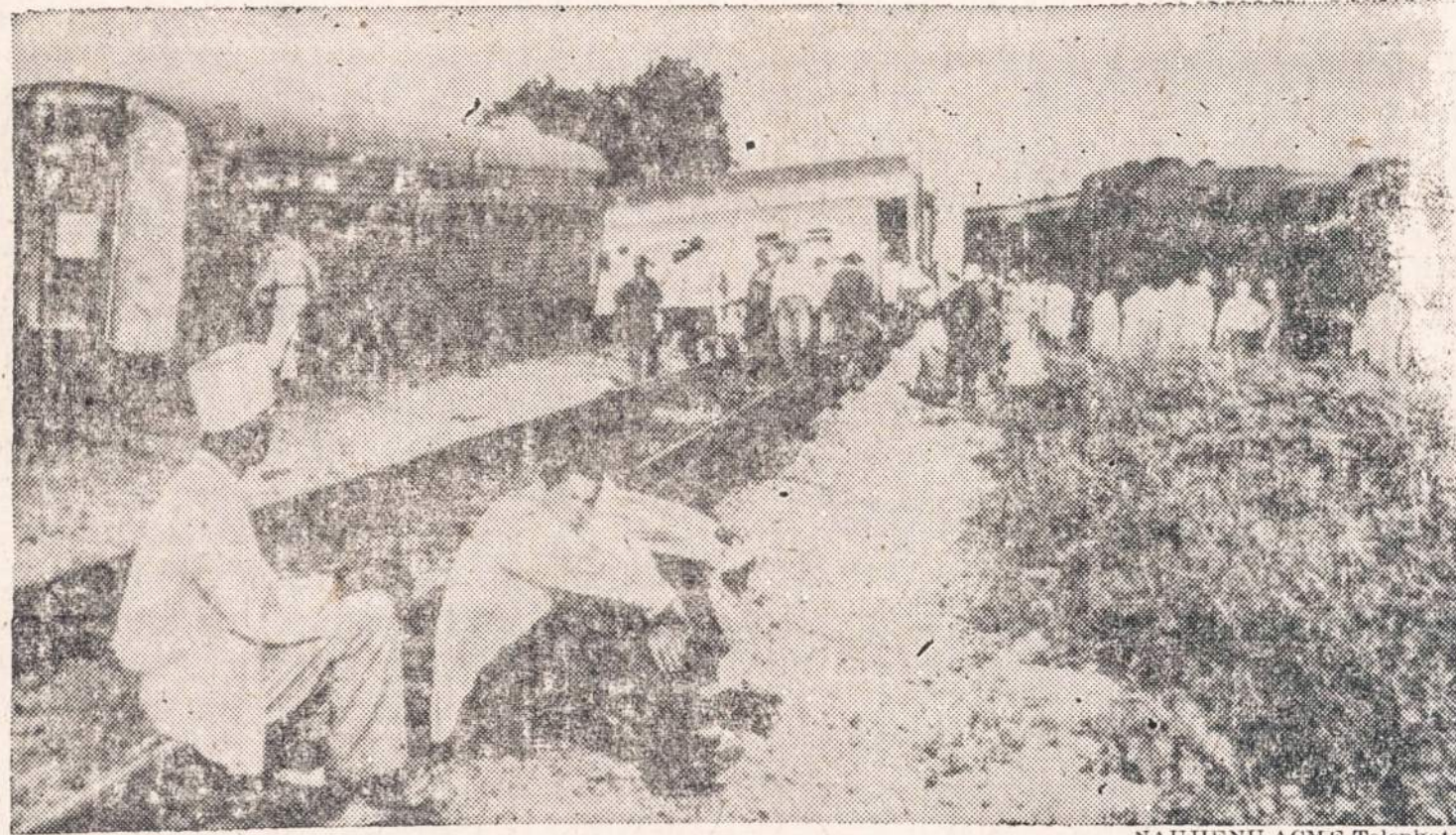
Automobilis Lietuvos buvo prabangos dalykas. Nedaug ir aukštų pareigūnų turėjo savo mašinas.

Iva Piotrovič atvyko iš pažangaus krašto, tai ko jis čia vaikščios pėsčias į tarnybą ar iš jos, nors gyveno vos 1 mylios atstume. Kas rytą ir vakarą jam turėjo būti paruošta įstaigos mašina, o tuo tarpu jo bendradarbiai gaunantieji kele riopai mažesnes algas, mylių mylias skubėjo pėsti arba grūdosi prikimštuose autobusuose bijodami nors 1 minutę pasivėlinti į darbą, nes tai galėjo būti priežastis įtarti esant sabotininką, griovėją, liaudies priešą.

Atsiųstiesiems rusams, jei jie atsikėlė su šeimomis, Lietuvos įstaigos turėjo mokėti gana dides persikėlimo išlaidas. Ivan Piotrovič atvažiavo vienas, bet persikėlimo išlaidas sugebėjo sukombinuoti. Jei karas nebūtų greit prasidėjęs, gal ir ši kombinacija būtų paaiškėjusi.

Atėję į Lietuvą komunistai nusavino bankuose didesnius kaip 1000 litų indėlius.

Jų galvoseną, Lietuvos darbininkas per savo amžių negalėjo sutaupyti daugiau kaip vieną tūkstantį litų. O ištikrųjų buvo kitaip. Štai Kauno tarnaitės per mėnesį gaudavo, be pil-

Po traukinių katastrofos, kuri įvyko Monica (III.) mieste.

Rezultatai greit pasirodė — keli tarnautojai buvo atleisti, vėliau sekė kitų eilė, o visi jie buvo geri darbininkai, bet Nepriklausomoj Lietuvoj buvo buvę atsakingose administracinėse pareigose.

Ivan Piotrovič vis nesiliovė rinkęs žinias norėdamas geriau pažinti savo bendradarbius; ir, aišku, juo ilgiau jis būtų studijavęs, tuo didesnių rezultatų būtume susilaukę.

Kaip minėjau, Ivan Piotrovič įstaiga buvo finansinė. Jos tarnautojai turėjo mokėti gerai skaičiuoti ir žinoti, kur ir kada kurias sumas įrašyti. Kartą, prisiminus tarnautojus, buvo pasakyta, kad čia dirba beveik visi išėję-aukštąjį mokslą, t. y. inteligentai. Mūsų Ivan Piotrovič sušuko:

"K čiortu tvoji inteligenty" (Po velnių tavo inteligentai). "Maskvoj aš per 2 mėn. paruošiau galybę geriausių buhalterijų iš paprastų darbininkų ir jie dirbo kur kas geriau negu tavo inteligentai".

Rusai atėję pailgino įstaigose darbo valandas. Tarnautojai turėjo trumpos pertraukos metu užkasti. Užkandžiaudavo kaip kas pajėgdavo: Kieno didesnė alga, to ir užkandis stipresnis, o kas gaudavo 200-300 rubl. mėnesinės algos, tam, pakakdavo ir arbatos stiklo. Ivan Piotrovič gavo per 1,000 rublių mėnesiui. Taigi, užkandžiams neblogiems turėjo, bet jo būta praktiško žmogaus ir todėl jis kreipėsi į direktorių siūlydamas sukombinuoti taip, kad greta esanti valgykla atneštų užkandžius į įstaigą direktoriui ir jam ir įstaiga iš savo kasos sumokėtų.

Direktorius buvo nekomunistas ir labai sąžiningas žmogus. Jis nustebo išgirdęs tokį pasiūlymą.

"Mūsų sargai gauna kur kas mažesnes algas. Ką jie pamany-

no išlaikymo, 50 ir daugiau litų grynais pinigais. Be to, jos gaudavo dovanų, arbatpinigių, kuriuos išleisdavo saviems reikalingam, o algą dėdavo į banką. Buvo šimtai tokių moterių, kurios per 10 metų buvo bankasidėjusios po 6,000 litų ir daugiau.

Komunistai visas jų sutaupas, didesnes kaip 1,000 litų, pasiėmė sau. Negelbėjo jokie įrodymai, kad tai kiekvieno praktiko vaisiai. Tačiau Ivan Piotrovič padėjo kažkokiais kreivais keliais išgauti gana didelį indėlį neaiškios tautybės ir praeities piliečiui. Gal ir šis reikalas būtų išjęs viešumon, jei ne karas.

Rusai atėję pailgino įstaigose darbo valandas. Tarnautojai turėjo trumpos pertraukos metu užkasti. Užkandžiaudavo kaip kas pajėgdavo: Kieno didesnė alga, to ir užkandis stipresnis, o kas gaudavo 200-300 rubl. mėnesinės algos, tam, pakakdavo ir arbatos stiklo. Ivan Piotrovič gavo per 1,000 rublių mėnesiui. Taigi, užkandžiams neblogiems turėjo, bet jo būta praktiško žmogaus ir todėl jis kreipėsi į direktorių siūlydamas sukombinuoti taip, kad greta esanti valgykla atneštų užkandžius į įstaigą direktoriui ir jam ir įstaiga iš savo kasos sumokėtų.

Direktorius buvo nekomunistas ir labai sąžiningas žmogus. Jis nustebo išgirdęs tokį pasiūlymą.

"Mūsų sargai gauna kur kas mažesnes algas. Ką jie pamany-

matydami, kad mudu valgome įstaigos apmokamus užkandžius?", atsakė direktorius.

"Tu, drauge, esi liberalas! Kas tau darbo, ką manys sargai! Ar jų atsakomybė tokia kaip tavo? Kai jie bus tavo vietoj ir jie gaus tokius užkandžius", piktai mokino Ivan Piotrovič tą dorą, demokratišką buv. Nepr. Lietuvos pareigūną. Bet negalėjo to "atsilikėlio" išmokyti, ir Ivan Piotrovič gavo užkandžiau iš savo kišenės. "geresnių".

F. MICKAS

Seniausias vyrų ir moterų rūbų

SIUVĖJAS

VALOM IR PROSINAM RŪBUS

KRAUTUVĖ

VYRIŠKŲ APRĖDALŲ

Kelnės nupiginta kaina.

4146 Archer Avenue

Telefonas Lafayette 3-9066.

F. MICKAS

PUIKIAUSIA VYRŲ RŪBŲ KRAUTUVĖ

Dideliam pasirinkimui marškinų, jacketų,

kelnų, skrybėlių, kaklaraiščių ir visa

SPORTO APRANGA

GETRIM'S SHOP

4145 So. Archer Ave.

ROOSEVELT FURNITURE

General Electric šaldytuvai, elektriniai pečiai, skalbiamos mašinos ir taip toliau. Didelis pasirinkimas įvairių baldų.

ROOSEVELT FURNITURE, Inc.

2310 West Roosevelt Road

Telef. SEeley 3-4427

Kodel Ketent

Dr. Peter Fahrney
1840 - 1905

nuo
Galvos Skausmų,
Vidurių Paleidimo
Nerviškinimo
Nervingumo
Vidurių Išputimo
Nemigos ir
Stokos Apetito
del Užkietėjusių
Vidurių?

Gaukite greitą išbandytą, malonią pagalbą su Dr. Peter's

GOMOZO

Šis vidurius atleidžiantis ir stiprinantis vaistas švelniai pašalina viršutuosius susitraukusius medžiagas; padeda pašalinti iš vidurių užkietėjusias dujas ir suteikia viduriams malonios šilumos jausmą. Gomozo nuostabus veikimas pareina nuo noksliškos formulės, kurioje įeina 18 (ne viena ar dvi) gamtos medikinių žolių, šaknų ir kitų vaistinių augalų — nuo slaptos formulės, tubulai išvystytos per 78 metus. Taip, greitai, maloniai, išbandytai pagalbai nuo vidurių užkietėjimo dar šandien kaimyninėje vestinė nusiipirkite arba užsisakykite Gomozo.

SPECIALIAI
Susipažinimui
SIULOMA

11 oz. bōnka, kuri
bus prisiūsta į na-
mus tik už \$1.00.

SIUSKIT ŠI "SPECIAL PASIŲ-
LYMO" KUPONĄ—DABAR

☐ Idėtas \$1.00. Atsiųskite man apmokėtą reguliari 11 uncijų bōnką GOMOZO.

☐ C. O. D. (Išlaidos pridėtos.)

Vardas.....

Adresas.....

Pašto Ofisas.....

Dr. Peter Fahrney & Sons Co.

Dept. 670-39D

2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.

256 Stanley St., Winnipeg, Man., Canada

JEWELRY

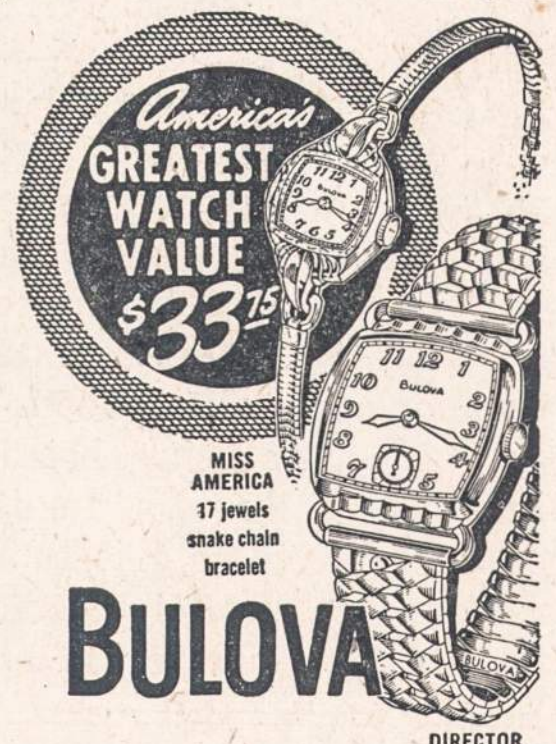
Auksinių daiktų ir bran-
genybių išpardavimas.

Jus galite sutaupyti 30 iki 50%.

Brangenybės, deimantai, auksiniai laikrodžiai, solidūs auksiniai žiedai, brangių akmenų žiedai, ponams. Žymiausių firmų Sterling ir Sidabro lėkštės, papuošalai ir šimtai kitų dovanų įvairiausioms progoms.

Gerai žinomų firmų wrist laikrodžiai, vertės \$15.00 už \$5.95

Kišeniniai laikrodžiai, vertės \$3.00 už \$1.40

Wrist laikrodžių dirželiai, vertės \$5.00 už \$2.75

Wrist dirželiai laikrodžiams tiktai po 60 centų, pakeičiant belaukiant.

Vyriškas 14 karatų kišeninis laikrodis už \$24.00

Vyriškas 14 karatų kišeninis laikrodis už \$32.00

Moteriškas wrist laikrodis papuoštas akmenukais, 17 karatų, vertės \$40.00 už \$22.00

Elgin ir Bulova 15 akmenų wrist laikrodis už \$24.00

Laikrodis žadintuvas už \$1.29

Puiki rutuliukų rašanti plunksna už 59 centai

32 dalių sidabro komplektas, puikiai papuoštoje dėželėje, tiktai už \$19.00

6 šakutės ir 6 peiliai už \$2.25

Juozas Budrikas turi atstovybę Longines-Wittnauer, Elgin ir Bulova laikrodžių.

Rogers 1847 ir Community sidabro prekes.

Keepsake deimantai ir briliantai.

50' dalių pietums komplektas 50% nuolaidos, už \$6.95

Šveicariškos pudrai dėželės su muzika, tiktai \$2.00

Brangenybės išmokėjimui pas Budriką, 3241 So. Halsted Gatvėje.

3241 SO. HALSTED GATVĖJE

Prekyba atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais vakare, kitomis dienomis iki 6 valandos vakaro.

REMKITE TUOS, KURIE

GARSINASI

"NAUJIE NOSE"

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Hasted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA nal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
6 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$9.00
Pusei metų: 4.50
Trims mėnesiams: 2.25
Vienam mėnesiui: .90
Chicagoje per išsiųstojus:
Savaitei: .45
Mėnesiui: .90

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj:
Metams: \$7.00
Pusei metų: 3.50
Trims mėnesiams: 2.00

Užsienio:
Metams: \$10.00
Pusei metų: 5.50
Trims mėnesiams: 3.00
Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Hasted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CA nal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Pirmos Aukos

Vakar generolo MacArthur'o raštinė paskelbė turėtų ligi šiol Jungtinių Valstybių nuostolius žmonėms Korėjos kare. Jie yra tokie: 42 užmušti, 190 sužeisti ir 256 dingę. Iš paskutiniojo skaičiaus dauguma, veikiausiai, irgi bus užmušti. Šiaurės korėjiečiai, kaip jau yra aiškiai įrodyta, žudo suimtuosius karo belaisvius, surišdami jiems rankas ir paskui šaudami į jų veidus.

Viso užmuštų ir sužeistų, sprendžiant iš to pranešimo, gali būti apie 500. Tai skaudus nuostolis, bet ne toks didelis, kaip buvo galima manyti, skaitant "skerdynių" aprašymus, kuriuos siuntė iš Korėjos spaudos korespondentai.

Rimta Padėtis

Visiems dabar aišku, kad nei pietinės Korėjos respublika, nei Amerikos karo vadovybė nebuvo pasiruošusios Korėjos karui. Šitas faktas galutinai paverčia niekais Maskvos ir jos bernų prasimanymus, kad Jungtinės Valstybės "rengėsi" pulti šiaurės Korėją arba kurstė pietų korėjiečius į pulti.

Kas yra agresorius šiame kare, šiandien visiems aišku.

Bet Jungtinės Valstybės reikia kaltinti, kad jos nepasirūpino ir nepasirūpino ir anksčiau turėti paruoštą jėgą puolikams sulaukyti. Dabar tenka ją skubiai organizuoti iš kareivių, niekad nedalyvavusių mūšiuose. Jie buvo priversti pasitraukti per Kum upę, už kurios guli vyriausioji amerikiečių bazė Taejon. Jeigu amerikiečiai neįstengtų atlaikyti šitos linijos, tai jų padėtis pasidarytų desperatiška.

Galima neabejoti, kad anksčiau ar vėliau Jungtinės Valstybės apsidirbs su agresoriais, nežiūrint kiek talkos jie gautų iš Rusijos, Mandžūrijos arba Kinijos. Tačiau karas gali užsistėti ilgą laiką ir kainuoti be galo daug.

Maskva Nori Derėtis

Sovietų valdžia veda kokias tai derybas su britais dėl karo baigimo Korėjoje. Užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Gromyko jau du kartus turėjo pasikalbėjimą su britų ambasadorium Maskvoje, Sir David Kelly.

Spėjama, kad Stalinas sutiktų tam tikromis sąlygomis sustabdyti Korėjos karą, kurį, be abejonės, jisai pats suplanavo ir įsakė pradėti. Nors jisai užklupo amerikiečius nepasiruošiusius, bet jisai netikėjo, kad Jungtinės Valstybės veiks taip ūmai ir taip energingai. Stalinas nesitikėjo ir tokio griežtumo iš Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos, kokį ji parodė Korėjos atsitikime.

Rusijos diktatorius bijo, kad, įtraukus Jungtines

Valstybes į kovą su jo satelitais Azijoje, jisai gali netekti ne tik šiaurinės Korėjos, bet ir Kinijos su Mandžūrija; o jeigu viešai išsivels pati Rusija, tai Amerika panaudos atomines bombas. Todėl Stalino interesuose būtų šita Korėjos konfliktą likviduoti, neduodant jam daugiau plėstis.

Šituo tikslu, matyt, sovietų valdžia ir veda derybas su britais. Britus ji, gal būt, pradžioje mėgino atskirti nuo Jungtinių Valstybių, bet iš to negalėjo nieko išeiti, nes britai pirmutiniai pareiškė pritarimą Washingtono nusistatymui ir nėra pagrindo manyti, kad jie savo žodį sulaužys. Tačiau britus Maskva gali bandyti panaudoti, kaip tarpininkus, kompromisui padaryti su Jungtinėmis Valstybėmis.

Amerika turėtų į jokių kompromisus nesileisti. Komunistai privalo būti išsluoti iš visos Korėjos; o tie, kurie agresiją pradėjo, turi būti nubausti, kaip karo kriminalistai.

APŽVALGA

KULTŪRINĖS LAISVĖS KONGRESAS BERLYNE

Birželio pabaigoje Berlyne buvo susirinkę daugiau kaip šimtas mokslininkų, rašytojų ir menininkų iš vakarinių ir rytinių kraštų ir svarstė, kaip apginti kultūrinę laisvę pasaulyje.

Šitame Kongrese Kultūrinei Laisvei Ginti dalyvavo prof. Sidney Hook iš Jungtinių Valstybių, rašytojas Ignazio Silone iš Italijos, Vengrijos tremtinys Arthur Koestler; dalyvavo taip pat francūzai, vokiečiai, graikai, norvegai, rusai, lenkai ir belgiečiai. Kongresą sveikino Berlyno burmistras Ernst Reuter. Kongreso generalinis sekretorius, amerikietis Melvin J. Lasky, buvo jo sumanytojas.

Kongresas tęsėsi 5 dienas. Į viešąsias jo sesijas atsilankydavo daug publikos, kuri klausėsi pranešimų apie tai, kaip eina kova dėl mokslo, literatūros ir meno laisvės įvairiose šalyse. Buvo įdomių debatų.

Kongresas priėmė 14-os punktų Manifestą ir trumpesnę Pranešimą Rytams, kurio turinys toks:

"Rašytojai, menininkai ir mokslininkai, susirinkę Berlyno Kongrese Kultūrinei Laisvei ginti, jaučiasi privalia išreikšti šiuos įsitikinimus:

"Yra draugiškumo ir pagarbos saitai tarp rašytojų, menininkų ir mokslininkų visų tautų ir jokie propagandos iškraipymai šitų saitų nenutrauks.

"Tai yra tarptautinio solidarumo pareiškimas. Tai yra įrodymas, kad dabartinis didysis pasaulio konfliktas nėra konfliktas tarp Rytų ir Vakarų arba tarp tautų arba kultūrinių tradicijų. Mes atmetame priekaištą, kad mes čia susirinkusieji iš daugelio kraštų esą Rusijos

žmonių arba kitų slavų tautų priešai. Anaipol; mūsų tarpe yra atstovų iš slavų tautų rytinių tautų. Ir drauge su jais mes siunčiame šį pranešimą mūsų draugams, mūsų kolegoms, visose šalyse, kur kultūrinės laisvės nėra.

Mes prizadame savo moralinę ir materialinę paramą visiems, kurie gina savo teisę į laisvę prieš priešpaulę. Mes reikiame vilti, kad jie visi greitai sulauks laisvo gyvenimo ir vėl drauge su mumis galėtų džiaugtis mūsų bendruoju kultūriniu paveldėjimu."

Kada paskutinėje sesijoje buvo skaitomas Kongreso manifestas, buvo susirinkę 25,000 berlyniečių, kurie su entuziazmu jam pritarė.

KOMINFO RADIJO PROPAGANDA PRIEŠ TITO

Kiekvieną dieną 41 kartą Rusijos ir jos satelitų radijo stotys leidžia propagandos programas į Jugoslaviją. Tos programos tęsiasi viso 14 valandų.

31 programa yra serbų-kroatų kalba, 4 slovenų ir 6 makedonietų. Sovietų radijo stotys duoda serbų-kroatų programas 8 kartus kasdien, slovenų ir makedonietų kalbomis du kartus.

Čekoslovakijos stotys siunčia propagandos programas į Jugoslaviją serbų, slovenų ir makedonietų kalbomis kasdien 12 kartų. Bulgarija — 6 kartus. Lenkija — 2 kartus. Vengrija — 5 kartus. Rumunija — 2 kartus. Be to, Rumunijos valdžia leidžia kasdien du kartus kalbėti per radiją politiniams Jugoslavijos emigrantams.

Tuo būdu Maskva ir jos sa-

telitai visą laiką per radiją puola Tito režimą Jugoslavijoje. Bet Tito sakosi visai nemėgins tos radijo propagandos trukdyti ir žmonėms Jugoslavijoje nedraudžiama jos klausyti.

REIKALAUJA NUTRAUKTI SANTYKIUS SU SSSR

Senatorius McCarran (dem. iš Nevados) reikalauja, kad Jungtinės Valstybės nutrauktų diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga ir jos satelitais.

"Mums nebeliko kitokio kelio", sako senatorius, "kaip pabaigti diplomatinis santykius, jeigu mes nenorime nustoti pasaulio tautų moralinės pagarbos ir jeigu norime apsisaugoti nuo skverbimosi į šią šalį komunistų agentų, kurie čia yra atsiunčiami po diplomatinės neliečiamybės skraistę penktąjį kolonai šioje šalyje diriguoti ir valdyti."

Jeigu kova Korėjoje užsistės, tokių balsų kongrese bus ir daugiau.

Laiškas Redakcijai

Mielas Redaktorium,

Maloniai prašau rasti vietos Naujienose šitam mano laišku.

Prieš kurį laiką Naujienose buvo kilęs pokalbis apie kai kuriuos Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo reikšinius. Manymas, kad nuširdžiai, atvirai ir bešališkai norima juos išaiškinti, įsimašiau ir aš į bediskutojančių tarpą. Tačiau mano oponentas p. John Andrew, visai neatsižvelgdamas į jam patiekiamus faktus, visą pokalbį nusuko grynai į asmeninę pusę. (Žiūr. Naujienų nr. 126 "Pastangos peikti, ar taip buvo"). Dėl šios priežasties nebematydama prasmės toliau tuo reikalu diskutuoti, tenoriu atitaisyti mane asmeniniai liečiančių, p. J. Andrew paskelbtą netiesą:

1. Gerb. Andrew aukščiau minėame Naujienų numeryje tyčia ar per neapsižiūrėjimą, visur rašo mano pavardę su galūne iš, Niekada, niekur nesivadinau ir nė viename mano asmens dokumente nėra parašyta Jašinskis. Mano pavardė baigiasi ne galūne iš, bet as;

2. Ponas Andrew, taikydamas man žodžius: "Taigi, visa bėda, kada grįtelininkų sūnus dasigauja iki to, kad gali paimti pailšuką ir atsisėsti į valdišką istaigą ir jaučiasi poneliu, prie kurio kaimietis negali prieiti";

skelbia skaudžią netiesą, nes man niekada neteko dirbti istaigoje, kurioje kaimiečiams teikiama patarnavimai. Todėl niekada nesijaučiau ir negalėjau jaustis poneliu, prie kurio kai-

LENKIJOS POGRINDŽIO VYRIAUSYBĖS LIKIMAS

Šio pereito karo metu Lenkijoje nenutraukiamai ir nepaliaužamai visą metą veikė stiprus pogrindis prieš vokiečių okupaciją. Lenkijos buvusi vyriausybė Londone tam pogrindžiui net buvo paskyrusi savo atstovus. Tas pogrindis ypatingai stipriai pradėjo veikti vokiečių armijai besitraukiant iš Lenkijos ir į ją žygiuojant rusų-bolševikų armijai. Lenkijos pogrindžio armija visur pirmiau atsiradavo išvydama vokiečius, negu žygiuojanti rusų-bolševikų armija.

Rusams-bolševikams toks Lenkijos pogrindžio armijos veikimas buvo labai neparankus, nes jis kliudė jų politiniams tikslams galutinai Lenkiją okupuoti. Tai Maskvos vyriausybė dėjo pastangas būtinai Lenkijos pogrindį užgniaužti, pogrindžio armiją likviduoti, bet kaip?

Čia buvo sumanytas bolševikų šėtoniškas planas. Jų vienas iš bolševikų — pulkininkų tarpo pasiūlė Lenkijos pogrindžio veikėjams suėsti su rusų armijos vadais į kontaktą. Buvu suėję, pasikalbėję, o paskui raštu rusai pakviestą platesnį pasikalbėjimą iš atsakominių giesnių pogrindžio veikėjų. Lenkijos pogrindžio veikėjai nieko pikto nemanydami patikėjo rusų bolševikų pulkininko Sokolovo raštui ir į tą pasitarimą pasiuntė 16 savo atstovų, tarp jų pogrindžio armijos štabo viršininką ir Lenkijos Londone vyriausybės igaliotinį, viso 16 įvairių atstovų. Kai jie nuvyko į nurodytą vietą, čia juos tuoj bolševikai sudodino į aeroplanus ir už keleto valandų jie visi atsidūrė Maskvoje garsioje Lubiankos kalėjime. Ten iš jų prievartos keliu išgautas "prisipažinimas", kad jie bendradarbiavę su vokiečiais ir rusų bolševikų enkavedistais tardę per 70 dienų juos kalėjime, daugiau kiekvieną jų kaip šimtą kartų

mietis negali prieiti. Su Nepriklausomos Lietuvos valdininkų pareigūnais ir jų atsišalinę link kaimiečių susipažinavę kaip paprastas kaimietis ieškodamas darbo. Tada teko aplankyti daug įvairių istaigų ir kalbėtis su įvairaus rango tarnautojais. Tais savo patyrimais naudodamasis ir paprieštaravau gerb. John Andrew Naujienų nr. 58 skelbiamoms mintims.

Priimkite, Mielas Redaktorium, mano nuosirdžios pagarbos pareiškimą Jums.

—J. Jašinskis.

So. Boston, 1950, VII, 7.

apklusinėję, visus nubaudę įvairiais metams kalėti.

Dar dabar iš jų du sėdi SSSR nežinomame kalėjime. Trys bausmę atlikę buvo grąžinti į Lenkiją. Tai būta tik pasityčiojimo, nes vos jie čia sugrįžo, vėl buvo suimti ir sėdi kalėjime iki šios dienos. Trys, nors jau bausmę atlikę, bet dar palikti SSSR kalėjimuose. Du mirė. Trys buvo paleisti, bet tolimesnis jų likimas nežinomas. Du paleisti iš kalėjimo pabėgo iš Lenkijos, jų tarpe K. Baginskis, kuris yra aprašęs savo buvimą rusų kalėjimuose.

Dabar suėjo lygiai penki metai kaip tie lenkai Maskvoje buvo teisiami. Kitaip tarus, lygiai prieš penkis metus bolševikai kirtu vakarų demokratijai per antausį ir vakarų demokratija tą gautą antausį visai nutylėjo. Tiesa, vakarų demokratijos valstybės kaip Anglija, JAV per savo vyriausybės dėjo daug pastangų kaip nors tuos lenkus iš Maskvos kalėjimo išimti ar jų likimą sušvelninti. Atrodė, kad jau perdaug ciniška apgaulingu keliu suvilnioti pas save ir tuos nelaimingus ir kartu lengvapėdžius lenkus bausti. Kas baidė? Baudė svetima valstybė, baudė savais įstatymais, baudė svetimos valstybės piliečius. Jei jie Lenkijos valstybei nusikalto, tai tik Lenkijos valstybės teismas juos galėjo bausyti. Bet tuo sudarytu Maskvoje Lenkijos piliečiams teismu Maskva aiškiai pasisakė, kad ji Lenkiją okupuoją ir kad Lenkijos piliečiai, tuo pačiu yra SSSR piliečiai. Vakarai šito nesuprato ar suprasti nenorėjo ir vis dar geruotu su Maskva tarėsi ir dar iki šiol nepraranda vilčių su ta rytu bestija susitarti.

Pasitikėjimas Hitleriu pasauliui labai brangiai kaštavo, o svarbiausia dėl to daug pralaimėjo demokratija.

Delsiamos derybos su Maskva ir vengimas visus klausimus visai atvirai ir viešai patatyti, demokratijai dar brangiau karštuos nei perleistas karas ir ne vien tik materialiai, bet svarbiausia žmonėms.

Žmonių kraujas ir dabar liejamas. Tiesa, tai ne vakarų demokratijos kraujas lašinamas... Bet nieku būdu nebus išvengta karo. Tos tautos, kurių laša dabar kraujas, jos savo kraują nepajęs karą išpirkti, nes rusų-bolševikų iki šiol užimti kraštai, — tai tik tramplynas ir vakarus, į Ameriką.

P. B.

LIETUVISKIEJI PROTESTANTŲ GIESMYNAI

Rašo PROF. VACLOVAS BIRZISKA

(Tęsinys)

Pritraukęs visą eilę naujų bendradarbių ir pats gerokai giesmių paruošęs, be to, turėjęs dar savo rankose ir Mažvydo giesmynus, iš kurių tiesiogiai, be Bretkūno ir Zengštako tarpininkavimo, paėmė tarp ko kita ir giesmę "Diewas musu Gelbetojis", geras lietuvių kalbos žinovas, 1653 ir 1654 m. paskelbęs dvi lietuviškas gramatikas ir parašęs rankraščiu likusį lietuvių kalbos žodyną, Kleinas 1666 m. išspausdino atvykusio 1639 m. iš Rostocko į Karaliaučius Pridikio Reusnerio spausdintąją *Naujas Giesmių Knugas Kurros senos Giesmes su pritarimu wissu Baznycos Mokitoju per musu Lietuwa yra pagerintos, O naujos grazos Giesmes pridėtos. Teipoigz Maldu Knygeles*. Savo giesmyną sudarydamas, Kleinas pirmiausia pasirėmė Zengštako giesmynu, iš kurio pakartojo, gerokai ištaisęs, 121 giesmę (iš bendro 145 Zengštako giesmyno giesmių skaičiaus). Prie jų dar pridėjo 109 giesmes (Kleino giesmynas apėmė iš viso 220 giesmes), kurių 38 giesmes pats sudėjo ar išvertė, o kitas pasirinko; iš kitų kunigų jam pateiktų, savarakiškų giesmių. Tuo būdu į jo giesmyną pateko giesmės, parašytos Stalupėnų kunigo Jono Enriko Lepoldi (mirusio 1662 m.), Katčių kunigo Kristupo Cynthioso (Zinzioso) (mirusio 1674 IV), Rusnės kunigo Mykolo Gaidžio, lotyniškai pasivadinusio Gal-

lus (mirusio 1689 ar 1698 m.), Katniavos kunigo Jono Kleino (mirusio 1662 m.), Verdainės kunigo Vilhelmo Martini (mirusio 1671 m.) (paprastai jis yra painiojamas su savo sūnumi irgi Vilhelmu Martini, mirusiu Priekulės kunigu 1704 IV), Valterkiemo kunigo Malkijoro Svobo*) (mirusio 1663 m.), Balėtų, Gumbinės, Nybudžių kunigo Vilhelmo Jono Lindemano (mirusio 1661 m.), Žilių kunigo Pridikio Pretorijaus vyresniojo (mirusio 1695 II 27), Ragainės kunigo Jono Hurlcliaus (Urtelio) (mirusio 1666 m.) (jo įdėtos 27 giesmės), Karaliaučiaus kunigo Kristupo Šmito (gimusio 1610 XI 10 ir mirusio 1648 VII 28). Rekomendacijai giesmyno pradžioje buvo pridėti lotyniškai ir hebraiškai eilėraščiai Vilhelmo Martini, vienas lotyniškai eilėraščių Karaliaučiaus lietuvių kunigo Pridikio Vitikio (mirusio 1662 VII 9), vienas vokiškai eilėraščių Jokūbo Pušo ir vienas lotyniškai eilėraščių Jokūbo Reicho, kuris 1665—1667 m. buvo Tilžės mokyklos rektorius, o paskiau Karaliaučiaus universiteto iškalbos profesorius.

Redagavimo darbas Kleinui atėmė ketverius metus laiko, ir giesmynas vos prieš pat Kleino mirtį tesuėjo išeiti iš spaudos. Ligi paskutiniojo karo buvo išlikę jo trys egzemplioriai: vienas Karaliaučiaus universiteto bibliotekoje ir du Berlyno valstybinėje bibliotekoje, iš jų vienas skirtingas: Kleinui mirus, paskutiniojo Reusneris vienas vienintelis egzempliorius pateikė antraštinį lapą ir leidimo datą (iš 1666 m. į 1667 m.) ir, pridėjęs naują prakalbą, pasiuntė ją Prūsijos karaliui. Kleino giesmynas buvo išspausdintas kartu su

*) Pagal T. Lepnerį, M. Svobas buvo paruošęs ir savarakišką giesmyną, kurį 1689 m. Lepneris turėjo savo rankose ir siūlė jį išspausdinti.

nauja maldaknygė, kuri, beveik nekeičiama ir netaisoma, buvo kartojama ir visuose vėlesniuose giesmių leidimuose ligi mūsų laikų.

Nepaėjo nė dvidešimties metų, ir visas Kleino giesmynas buvo išparduotas. Naujo giesmyno paruošimas buvo pavestas tuo laikui buvusiam Narkyčių klebonui (nuo 1695 m. Vėluvos) Jonui Rikovijui (ar Rikterijui) (gimusias 1652 m. ir mirusiam 1703 IX 29), kuris 1685 m. beveik be pakeitimų pakartojo visą Kleino giesmyną su maldaknyge, bet pridėjo 36 naujas giesmes, tuo būdu padidindamas giesmių skaičių ligi 265. Jo giesmynas buvo pavadinamas *Giesmju Knygos, Taijojg Maldu Knygeles, Labjausej Baznycos Wartojimos*. Pradžioje padėtas bendras giesmynui ir maldaknygę antraštinis lapas su dailiai atliktu Gotfrigo Tilgnerio raiziniu. Iš naujai pridėtų giesmių penkias parašė pats Rikovijus, devynias paėmė iš iškisio Melkijoro Svobo rankraščio, o kitas 22 jam suteikė Iščučių kunigas Pridikis Partatijus (gimęs 1643 m. ir miręs 1687 ar 1688 m.), Katniavos, Nybudžių ir Valterkiemo kunigas Ernestas Dycelius (Diezelius) (gimęs 1629 III 13 ir miręs 1692 V 27), Žabyčių kunigas Jurgis Steinas (Stein, Jono sūnus) (gimęs 1617 m. ir miręs 1699 m.), Išdagių klebonas Jokūbas Perkūnas vyresnysis (miręs 1709 m.), Katčių kunigas Jonas Andrius Kaizeris (vadino save Cačsar, bet gal iš tikrųjų buvo Karalius?) (m. 1710 II 25) ir Nybudžių kunigas Motiejus Pretorijus (gimęs 1636 m. ir miręs 1707 m.). Visus juos G. Ostermejeris savo giesmynų istorijoje vadina gerais lietuvišiais, bet menkais poetais. Iš tų naujų bendradarbių Perkūnas buvo žinomas ir autoriu rankraščių dingusio vokiško lietuviško žodyno, o Pretorijus, Bretkūno vaikaitis, išgarsėjo tiek savo triukšmingu, neramiu gyvenimu,

tiek savo spausdintais darbais "Orbis goticus", "Mars goticus", kur lietuvių įkurdino kuone visoje Europoje, o rašte "Tuba pacis" propagavo protestantų bažnyčios pasidavimą popiežiaus valdžiai, bet ypač mums pasitarnavęs savo rankraščiu likusiomis ir ligi šiol savo vertės nenustojusiomis "Deliciae Prussicae".

Po dvidešimties metų, 1705 m., Būdviečių kunigas Pridikis Žygimantas Susteris (gimęs 1671 m. ir miręs 1750 I 21) beveik be pakeitimų pakartojo Rikovijaus giesmyną, iš dalies duodamas jo visišką kopiją ir tik pridėdamas 30 naujų giesmių, jų bendrą skaičių pakeldamas ligi 293. Be paties Susterio parašytų, naujos giesmės buvo paimtos iš senųjų M. Svobo ir M. Pretorijaus rinkinių ir iš naujai šiam giesmynui sudėtų giesmių Žilių kunigo Pridikio Pretorijaus jauniesniojo (mirusio 1710 m.) ir Skaisgirių kunigo Motiejiaus Vilhelmo Meisnerio (gimusio 1664 m. ir mirusio 1708 III 13). Vienintelis žinomas šio giesmyno egzempliorius (V.D.U. Bibliotekoje iš profesoriaus Gailačiaus) neturi antraštinio lapo ir pažymėtų jame metų, bet kartu išleista maldaknygė pažymėta 1704 m., o XVIII—XIX a. beveik visada prie giesmynų pridėdamos maldaknygės buvo žymimos vienas metai anksčiau, taigi ir šis giesmynas pasirodė, greičiausia, ne 1704 m., bet 1705 m. Taip pat čia nebuvo padėtos ir leidėjo pavardės, bet, pagal Ostermejerį, jis buvo Susteris, kurio vardu giesmynas yra pasirašytas šešios giesmės. J. J. Kvantas (Quandt) šį giesmyną buvo visiškai išpeikęs už daugybę čia išbrovusių klaidų; Ostermejeris tų Kvantų nuomonę atitaisė, bet ją dar 1882 m. kartojė Hoffheinzas. Iš tikrųjų, kaip matėme, Susteris tebekartoj Rikovijų ir tik labiau išplėtė ir ištaisė Bretkūno "Kollektas".

(Bus daugiau)

Pradžia 8 val. vak.—Ižanga 50c.—Susirinkimams, pobūviams, vestuvėms rezervuokite didžiaja ar dvi mažesnes sales **TREMTINIŲ NAMUOSE.** Tel. Virginia 7-8711.

5—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—PENKTADIEN., LIEPOS 14, 1950

APIE BOLŠEVIKINIUS TROJOS ARKLIUS

Bolševikai išnaudoja visas priemones savo tikslams siekti. Jie stengiasi įlisti ir į šiaip niekuo nedėtas lietuvių draugijas, klubus ir juos panaudoti savo reikalui, bent, kiek įmanoma, trukdyti jų lietuviškąją, prieš-bolševikinę veiklą.

Būdų jiems čia pasireikšti yra daug. Juos jie naudoja arba pagal savo, o labiausiai savo vietinių bosų ar aukštesnės centralės nurodymus.

Būdami, palyginti su kitomis grupėmis, gerai disciplinuoti, jie kartais panaudoja kitų abejingumą, susirinkimų nelankymą ir net tam tikrus draugijos nutarimus tarpais gali užblokuoti ar susabotuoti. Tokiais atvejais į susirinkimus jie atsiveda sėbrų, kurie visai nepriklauso tai draugijai.

Bet daugiausia jie savo riksmu, šauksmu reikiiasi. Ir čia jie, žinoma, dedasi didžiausiais teisybės ir darbo žmonių, skriaudžiamųjų gynėjais. Žmonės, kurie maža turi politinio ar šiaip visuomeninio gyvenimo patyrimo ir kurių mes čia gal ir nemaža turime, jie kartais šį arba tą ir įkalba. Štai, sakysime, jie šiaip dorą lietuviško draugijoj aiškina: jei duodame savo draugijos skelbimą vienam (sakysime, pažangiam) laikraščiui, tai teisybė reikalauja neaplenkti ir "Vilnius". Bet kad "Vilnis" yra didžiausias lietuviško darbo priešas ir, duodami jam pinigų, patys lietuvių kala po vieną vinį į Lietuvos karstą, tai tas bolševikinei teisybei, žinoma, neklūva. Arba: jei duodame kokių aukų kuriam lietuviškam darbui remti, tai, girdi, neaplenkime ir "tikrųjų progresyvistų", leidžiančių bolševikų laikraštį lietuviškais raidėmis. Tokiais atvejais jie yra stropūs ir draugijų, klubų ar šiaip institucijų įstatymų "saugotojai". Girdi, ALT, Lietuvos laisvinimo reikalui kaipgi skirsi draugijos pinigų, o mūsų draugija iš įstatų juk kultūrinę, ne politinę. Čia jiems, žinoma, ir nepolitiškumas yra didelė dorybė, o ten, kur viešpatauja bolševikinis rojus, kiekvienas, kuris nesimoko bolševikinių poterių, vadinamos politgramatos, yra ne tik supuovęs, bet tikras liaudies priešas, kurio gyvenimo dienos saulės šviesoje yra suskaitytos.

Bolševikų taktika labai svarbiu dalyku laiko savo žmonių praktikimą ir vadovaujamą vietą, raktines pozicijas. Todėl jie stengiasi savų žmonių praveisti ir draugijų valdybas. Nors paprastai nebolševikinėse organizacijose jie labai nedidelį nuosimtį turi savo žmonių arba jų už nosies vadžiuojamų nusi-manančiųjų, vis dėl to kartais jiems pasiseka patupdyti atstovaujamuose draugijos organuose, šalia nebolševikuojančių, ir savo žmogų. O tada toks Trojos arklys jau daug geriau gali veikti pagal savo bolševikinių bosų nurodymus. Jie tokias vietas moka įvairiai išnaudoti. Jei tokiam žmogui tenka draugijoje, sakysime, korespondento vieta (esant daugiui draugijos narių labai mažai raštingiems, raštingesnis lengvai gali į ją patekti), jis išnaudoja ir ją savai propagandai. Čikagoje yra tokių draugijų korespondentų, kurie priklauso komunistų dominuojamai draugijai, o taip pat siuntinėja laikraščiams žinias į nekomunistinius laikraščius.

Atrodo, kad ir visiems abejingiesiems draugijų nariams, kurie maža bolševikine veikla tesidomėjo ir dar mažiau apie ją tenusivokė, seniai metas apsisūžėti, kas jų darže dedasi. Pavojingos dabartinės pasaulinės padėties akivaizdoje, ypač konflikto atveju, aišku, bolševikai bei komunistai susilauks atitinkamo traktavimo. Argi šiaip niekuo nedėti lietuvių norėtų traukti dėl apsileidimo ir savo draugijas, kuriose įsimaišęs vienas kitas komunistas, į pavojų? Laikas apsisvalyti!

Senas Juozas

**SKAITYKIT IR KITŲ
RAGINKITE
SKAITYTI
"NAUJENAS"**

Nauja legiono valdyba

Praėjusiame Dariaus - Girėno pagelbinio vieneto 271 Amerikos Legiono susirinkime buvo į valdybą ateinantys mes-tams išrinkti: pirmininke Josephine Lapinskas, žmona gerai žinomo advokato Anthony Lapinskas; pirma vicepirm. Stella Vitas, antra vicepirm. Susan Krause; iždininke Harriet Kamin; istorike Josephine Fremont; kapelionu Jennie Bagdonas; sargybine Pauline Klikūnas.

Jaunuolių skyriaus susirinkime, kuris įvyko ponios Helen Kareiva's namuose, taip pat buvo išrinkta jų nauja valdyba: pirmininke Marilyn Kareiva, vicepirm. Barbara Trust, iždininke Josephine Yaksiboga, istorike Geraldine Walski, kapelionu Helen Jankauskas; sargybine Sylvia Pupka. Mes gerai žinome, kad jų vadovaujamose mūsų jaunuolės ateinančiais metais taip pat gerai darbuosis ir vėl padarys garbę vienietui, kaip praėjusiais metais.

Linkiu abiem grupėms geriausios sėkmės ateinančiais metais

Marian Sebastian
Publicity Chairman

Gydytojai Budriai

Iš kiek anksčiau atkeliavusių lietuvių šioje šalyje įsikūrė ir Dr. Stasys Budrys su savo žmona Dr. Milda Budrienė. Abu gydytojai baigė mokslus Lietuvoje ir Kaune praktikavo savo profesijoj.

Atkeliavę į Jungtines Valstijas, Dr. Budrys išlaikė valstybinius egzaminus ir buvo priimtas į Amerikos Medikų Draugiją. Jo žmona išlaikė valstybinius egzaminus šiais metais. Dabar abu gydytojai pasiryžę dirbti savo profesijos darbą. Malonu čikagiečiams priminti šiuos naujus gydytojus. Čikagoje yra plati dirva jų veiklai, nes juodu gerai patyrę gydytojai. Juodu visuomet savo srityje turi pakankamai darbo.

Dr. Stasys Budrys yra kilęs iš Pavilkio k., Lekčių vals., Šakių aps. Dr. M. Budrienė gimusi Amerikoje (Lawrence, Mass.) ir, maža parvežta į Lietuvą, ten baigė mokslus. O dabar savo gimtoje šalyje užsiima gydytojos praktika.

Gydytojų gyvenamoji vieta 2716 West 36th St.; telefonas YArds 7-8283; jų ofiso adresas: 5946 W. Cermak Rd., telefonas Olympe 2-3652.

Linkiu daktarams gero pasesikimo.

PAULINE UKSAS
pagal pirmą vyrą Karnes
pagal tėvus Montvidaitė
Gyveno 3600 S. Union Ave.

Mirė 1950 m. liepos 12 d., 7:20 valanda ryto, sulaukus 41 metų amžiaus. Gimus Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdę: vyras Stanislovas, 2 dukterys: Dolores ir Lillian Karnes; švogeriai ir švogerkai Juozapas ir Juzafina Uksas; švogerkai Antanas Damielis, švogeriai Antanas Uksas ir jų šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė SLA 36 kuopai.
Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans koplyčioje, 3319 So. Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 15 diena, 10:00 val. ryto. Iš koplyčios bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Paulinos Uksas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, Dukterys, švogeriai, švogerkos ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. PProspect 6-0099.

Balfo rinkliava ir vajus

Čikagos Apskrities Balfo Valdyba rengia rugsėjo mėn. vidury rinkliavą dėžutėmis (Tag - Day) Čikagos mieste. Šiam tikslui Balfas yra numatęs suorganizuoti apie 1000 rinkėjų. Balfo Valdyba iš anksto prašo visus tautiečius neatsisakyti paaukoti vieną ar pusę dienos aukų rinkimui. Po rinkliavos visą mėnesį bus vykdomas Balfo vajus. Vajui ir rinkliavai praversti yra numatytas didžiulis darbo komitetas, į kurį kviečiama: p. adv. Olis - pirmininku, prel. Urba - I vicepirm. vicepirm., kun. Dr. A. Juška - sekretoriumi, p. Brenza - iždinininku, p. Ing. Rudys, p. Baltis, ponios Grybiene ir Samie-nė - izdo globėjais. Rinkliavos ir vaju vadovu sutiko būti p. Br. Budginas, reikalų vedėju - k. F. Gureckas.

Prie šio komiteto bus dar garbės komitetas, į kurį bus kviečiami spaudos, radijo atstovai, organizacijų pirmininkai ir visuomenės veikėjai.

Balfas, vykdydamas šį didžiulį aukų rinkimo vajų, tikisi lietuviškos visuomenės paramos.

Gedrim's Shope

4145 So. Archer Ave.

Tai vyrų rūbų krautuvė, kuri yra pačiam biznio sukuryje Brighton Parke. Krautuvė perkraustyta nuo 4301 S. Archer Ave. Jos savininkas Raimondas Gedrimas, jaunas lietuvis, mano, kad, esant tokiam sukuryje krautuvės apyvarta bus didesnė.

Krautuvė labai švariai laikoma pripildyta vyrų aprangos rūbų: skrybėlių, kaklaraiščių, marškinių, kojinių, žaketų, kelnų — didžiausias pasirinkimas; visko yra, kas reikalinga jaunam vyrui — sportui dėvėti.

Visos prekės aukštos rūšies ir žinomos vardais visoj šaly. Kainos ne aukštos, kaip sakoma, standartinės ir kiekvienam prieinamos.

Krautuvės savininkas yra gimes šioje apylinkėje. Maloniai jumis pasitiks ir užtikrinu, kad būsite patenkinti. Raimondas Gedrimas jau turi keliolikos metų patyrimo, tad pritaikymą spalvų jūsų veidui ar skrybėlės galite jam patikėti. Krautuvė gražiai įrengta ir tikrai verta atlankyti. Užեkite — nieko nekainoja.

Yakaičio užeigoje

Felix Yakaičio užeigoje (3200 S. Halsted St.) rytoj grieš tikra kapelija, atseit, Peivio orkestras. Todėl bus tikrai smagu prie geros muzikos, atsisėdus prie staliukų, vakaras praleisti. O kas norės "kojas pamankštinti", tai prašome. Bus gerų užkandžių bei visokių gėrimų. Visi kviečiami, visi maloniai būsite priimti.

Yakaitis ir vėl primena, jog jis pasirengęs savo vietą parduoti arba išnuomoti, nes jį spiria reikalas kitur išvažiuoti. (Skelb.)

PRANEŠIMAI

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpinis Klubas laiks mėnesinį susirinkimą sekmadienį, liepos 16 d., 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. —P. J. Petraitis, rast.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukit: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviems, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

PProspect 6-0099

3319 Lituania Ave.

YArds 7-1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YArds 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas Lafayette 3-0727

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673

2314 WEST 23rd PLACE

10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVENUE

Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE.

CICERO, ILL.

Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

710 WEST 18th STREET

Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 7-0781

S. L. A.

rinėje dirvoje, stiprina lietuvių ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas tu organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeima.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

Dr. A. GARMUS

KAIP GLADKOVAS MOKĖ VALDYTI

Kaip žinoma, bolševikams, okupavus Lietuvą, jos faktiškai valdovais buvo atsiųsti iš Maskvos į Kauną du asmenys: Dekanozovas ir Gladkovas. Visi lietuviai administracija su Paleckiu ir Gedvila priešakyje buvo tik fikcija.

As buvau Kauno miesto burmistras. Atvykę okupantai, inėš daug netvarkos, ardė visą nustatytą tvarką ir darbas pradėjo šlubuoti, irti. Svarbiausias klausimas ir labai opus buvo — tai surasti naujiems okupantams butus. Be to, stambūs kitataučiai pirkliai ir pramonininkai, dar Smetonos laikais gaudami iš Maskvos pinigų, taip pat panorėjo turėti savo ištaigingus butus ir turėjo kompartijos protekciją. Butų reikėjo daug, o jų nebuvo. Tiesa, daug kas iš buvusių lietuvių buvo išmesti ši jų pačių pastatytų namų į gatvę.

Gladkovas išsikvietė mane į savo istaigą susipažinti. Jis klausia:

—Kokių sunkumų turi miestą tvarkant?

—O sunkumų daug, — atsakiau aš. — Pirmiausia stambūs kapitalistai, pramonininkai, darbininkų kraugeriai reikalauja duoti jiems didelius butus. Antra — Raudonosios armijos komandirai reikalauja užimti kai kurias miesto istaigas, net vaikų prieglaudas, išmetant vaikus į gatvę. Aš negaliu patenkinti jų reikalavimų. Ką reikia daryti?

—Tai nežinau, ką daryti? — paklausė Gladkovas. — Žinok, kad pats esi viso miesto viršininkas. Be tavo žinios, nė vienas plaukas negali nukristi. O butų turi? — paklausė jisai.

—Kai turiu, tai duodu — atsakiau aš.

—Žinok, ką reikia daryti... Negali patenkinti... "Krojo matom, da kolenom v ž..." (Iškoliokt ir priedo — keliu į pasturgali) — pasakė Gladkovas. — Ši priemonė tau padės miestą valdyti. Atsimink, kad esi miesto galva, viršininkas ir tavo teisės neapribotos!..

Išklaukęs Gladkovo patarimą, grįžau prie darbo. Reik pasakyti, kad jo patarimas buvo labai geras. Aš šį patarimą pavartočiau, tiesa, "be matų" ir kelių priedų" ir visuomet laimėdavau. Jei aš esu gyvas ir šiandien, tai tik Gladkovo pamokos dėka. Kitaip, susidurdamas su NKVD ir Kompartija — be šito patarimo seniai būčiau buvęs sulikviduotas. Bolševikai gerbia tik jėgą ir drąsą.

RAUDONASIS KRYŽIUS IESKO

Amerikos Raudonasis Kryžius ieško šių asmenų: Brunivicius, Stanislovas (ieško Petras Brunivicius), ir Patrusis, Juris,

Pauline, Alexander (ieško Galinat, Heinrich).

Pranešti Čikagos skyriui, 529 S. Wabash Ave., Chicago, Ill., tel. Wabash 2-7850, extension 397.

R-KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO SEIMAS

Seimas gana audringas

DETROIT, Mich. — R-Katalikų Susivienijimo seimas vyksta Statler viešbutyje. Seimo pradžioje dalyvavo 106 delegatai. Buvo galima pastebėti savotišką įtempimą. Pasireiškė stipri opozicija dabartinei vadovybei, kuri vis dėlto seime turi daugiau balsų. Pozicijos kandidatas pirmininko vietai buvo Ignas Sakalas, o opozicijos — A. Aleksis. Laimėjo Sakalas, kuris gavo 71 balsą, kuomet jo oponentas tesurino 31 balsą. Keturi balsai buvo dar paduoti už Sutkų.

Panašiai buvo ir su vicepirmininko rinkimu. K. Marozas gavo 76 balsus, o P. Muliolis — 30.

Opozicija pralaimėjo ir kitais klausimais.

Labai aštrių susirėmimų buvo trečiądienį dėl Kontrolės komisijos raporto. Katiliui buvo leista perskaityti ilgą pareiškimą, kuris buvo nukreiptas prieš Vykdomąją tarybą. Aleksis siūlo visą reikalą Skundų komisijai perduoti. Tai pat komisijai perduodamas ir kitas pasiūlymas, būtent, kad tie, kurie iškėlė teisme bylą, būtų suspenduoti.

Kiek man teko seimą stebėti, tai turiu pasakyti, jog jis yra pusėtinai audringas. Būdinga yra tai, kad prieš dabartinę vadovybę pasireiškė stipri opozicija. Tiesa, toji opozicija nėra pakankamai gausinga, kad ji galėtų savo sumanymus praveisti. Tačiau ji susidaro iš itin įtakingų asmenų, kurių kritika pozicijai tikrai nėra maloni. Kai įvyksta aštresni ginčai, tai pozicija nekaip jaučiasi, — ji neturi tinkamų žmonių, kurie galėtų opozicijos daromus priekaištus atremti. Vienok ko nepajėgia argumentais atremti, tai atremia balsų dauguma... O balsų dauguma, kaip žinote, yra daug svaresnis dalykas, negu geri argumentai.

Pravartu dar bus žodis tarti apie pirmininką. Dažnai jaučiamas, kad jis nesusiūgrabo ir nesusiūgavo, kas daryti. O tai, aišku, daro ne tik blogą įspūdį, bet ir prisideda prie to, kad ir seimo posėdžiai neina labai sklandžiai.

Beje, iš raportų paaiškėjo, kad Susivienijimas turi 10,146 narius ir \$1,838,000 turto.

—Reporteris

Mirė naujakis Stasys Selėnas

BROOKLYN, N. Y. — Š. m. liepos 5 d. Seaview Hospital, Staten Island, N. Y., po ilgos ir sunkios ligos mirė buvęs laikraštinkas Stasys Selėnas, atvykęs į Ameriką 1948 m. lapkričio mėn. Velionis buvo pašarvotas pas lietuvių laidotuvininką Juozą Garšvą, 233 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Palaidotas po pamaldų iš Aušros Vartų bažnyčios, New Yorke, St. Charles kapinėse, Farmingdale, L. I., N. Y. liepos 8 d.

BALF Centras, kuris rūpinosi a.a. St. Selėno laidotuviomis, nuoširdžiai dėkoja Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Gurinskui už atlaikytas pamaldas bažnyčioje ir kapinėse, laidotuvininkui J. Garšvai, kuris palaidojo velionį apmokant tik faktinas išlaidas; nežinūnt tik faktinas išlaidas; nežinūnt tik faktinas išlaidas; nežinūnt tik faktinas išlaidas.

Velionį į kapus palydėjo BALF pareigūnai, draugų būrelis ir keletas lietuvių veikėjų.

Cicero

Iš Našlių ir Našliukų Klubo

Klubo susirinkimas įvyko liepos 7 d. 1500 S. 49th Ave. Įsirašė viena nauja narė. Svarstyta pasirengimas gegužinei, kuri įvyksta liepos 16 d. Liepos sode.

Klubo susirinkimai vyksta kas pirmą kiekvieno mėnesio penktadienį. Nario mokestis metams \$1.00; sergančiam nariui yra duodama dovanėlė \$2. Nariui mirus, perkamas gėlių vainikas ir \$25.00 duodama pomirtinė. J. G.

DR. V. P. TUMASONIS

dirbęs Lietuvos Universiteto chirurginėse klinikose kaip chirurgas specialistas vyresniojo asistento pareigose nuo 1934-1944, metus tobulinėjė bendrojo chirurgijos Vienos Universiteto chirurginėse klinikose, 2 metus buvęs ligoninės direktorium Bad-Windheim ligoninėje — Bavarijoje. Atlikęs reikalaujamą stažą St. Anthony Hospital ir išlaikęs egzaminus atidarė ofisą

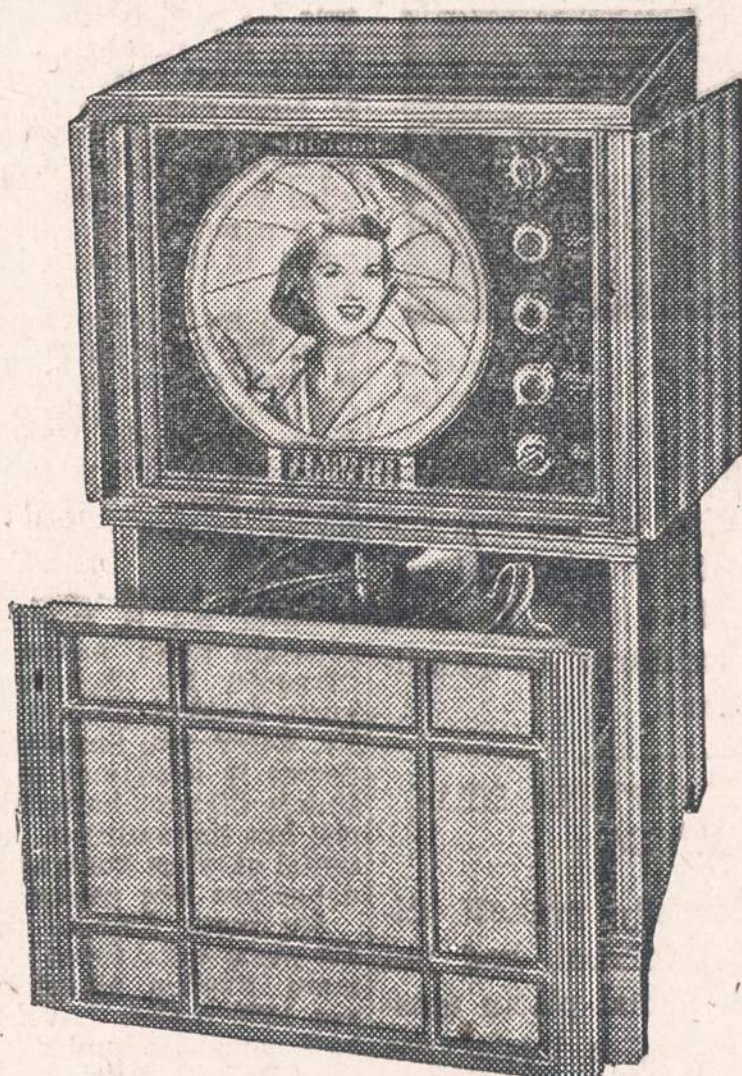
6255 SO. WESTERN AVE.
HEMLOCK 4-2123.

Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 popiet. Seštadieniais tik 2-4 popiet. Nepriima trečiadienį ir sekmadieniais.

ATILESTASIS DZIAUGIASI

Kai plėšikas atėjo į 3028 N. Whipple, jis rado ten tik 8 mėnesių gyventoją Jay Kijek. "Svečias" atidarė jo dėžę ir išėmė \$50 popieriniais ir sidabriniais, bet varinių krūvelę paliko mažajam šeiminkui.

Kai 21 metų motina grįžo namo, rado Jay besidžiaugiantį savo variniu turtu. Apiplėšimo liudininkas, žinoma, nieko negalėjo pasakyti, kas atsitiko. Motina bent tuo apsidžiaugė, kad plėšikas nepamatė \$500 stalčiuje.

Vėliausias nuostabus išradimas naujuose Televizijos aparatuose, kuris patenkins visus jūsų pageidavimus: muzika, kinas, teatras, sporto rungtynės, beisbolo rungtynės, ristišės, įvairūs naujienys jus turėsite savo pačių namuose. Jūs džiaugsitės puikiausia programa už mažiausias išlaidas, tik 5 centus į dieną.

Jei Tamstos neįsigysite televizijos aparatą dabar, jūs prarasite didžiausią progą, kuri niekuomet nepasikartos.

Jūs galite įsigyti puikiausią televizijos aparatą pas JOS. BUDRIKS — jokių pradinio įmokėjimo — tikslai 20 centų į dieną — pats savaime išsimoka.

Dabar tik pažūrėkite ką JOS. BUDRIKS pasiūlo Jums:

10" colių Televizijos aparatą tikslai už	\$98.00
12½ colių Televizijos aparatą tikslai už	\$138.00
16 colių Televizijos aparatą tikslai už	\$198.00
19 colių Televizijos aparatą tikslai už	\$238.00

Puiki kombinacija Televizijos, radio ir fonografo tikslai už \$225.00 su kabinetu.

JUOZAS BUDRIKS, 3241 So. Halsted, turi didžiausią pasirinkimą Televizijos aparatų: Raytheon, Philco, RCA Victor, Admiral, Dumont, Zenith, Traveler, Westinghouse and General Electric. Trys prityrę inžinieriai visuomet yra pasiruošę pašalinti kiekvieną klaidą jūsų aparate. Už mažiausią kainą jūs galite įsigyti puikiausią Televizijos aparatą ir turėti geriausią patarnavimą, jei jūsų setas karštas sugestų. Visi Televizijos aparatai garantuoti vieniems metams. Lengvi išmokėjimai. Jūs galite gauti didelę nuolaidą pirkdami Televizijos aparatą už jūsų seną radio aparatą, pianiną, ar kitą muzikos instrumentą.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Telefonas CALumet 5-7237

Krautuvė atidaryta Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

RCA VICTOR

"TEL-ENSEMBLE"

New Supply Just Received... Come in Today for Free Demonstration

On the basis of previous demand these superb "Tel-Ensembles" will be snapped up quick. So, we urge you to come in at once and order yours. Thrill to big, steady, clear pictures—as easy to tune in as your radio. Built-in antenna. Deep maroon finish cabinet. RCA VICTOR nuo \$159.50 iki \$695.00 Lengvais išmokėjimais

CONVENIENT TERMS
ASK US FOR COMPLETE DETAILS

"BUY THE RCA VICTOR FACTORY SERVICE CONTRACT FOR COMPLETE TELEVISION ENJOYMENT!"
"THE BEAUTIFUL TABLE IS INCLUDED IN THE PRICE!"
"NO WAITING FOR YOUR TEL-ENSEMBLE IF YOU ACT NOW!"

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 South Halsted Street

Tel. CALumet 5-4591

Krautuvė atidaryta Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais

Tel. Virginia 7-3533

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060
Pirma kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. Sešt. pagal susitarimą.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8-8244

DR. T. DUDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
Seštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiądieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULLMAN 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEELY 3-7330
Namų tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį.
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROSPECT 6-1930
Jei neatliksite viršutiniai telefonai, Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakarų, trečiądieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 4-7899
Namų Tel. HILTOP 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 4-5849
Rezidencija HEMLOCK 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antradi., Ketvirtadienį ir Penktadienį, 1300—4; 7—9 vakarų
Treč. ir Seštadienį, tik susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiądieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. Yards 7-7772

DR. STASYS BUDRYS
IR
DR. MILDA BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
5946 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
VAL.: 2—5 ir 6—8, seštadienį 2—4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Seštadienį nuo 2—4 p. p.
Trečiądienį ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROSPECT 6-3838
Resid. Tel.: VIRGINIA 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. RELIANCE 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet 6:30—8:30 vakarais. Trečiądienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiądienį uždarytas.
Antradienį ir seštadienį vak. uždaryta.
7-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — PENKTADIENI, LIEPOS 14, 1950

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč. Sešt. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GROVEHILL 6-1321
Rezid. Telefonas: HEMLOCK 4-5532

emerg. Tel. KEDZIE 3-2555
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAFAYETTE 3-1210
Val.: pirm., antradi., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir sešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v. trečiadienį, penkt. ir seštadienį 3—8 v. v.

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatliksite šaukimo—
Res. Tel.: MIDWAY 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ.

Tie, kurie kenčia nuo SENUJ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, avyrių ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymo s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taigpi nuo skaudžių nudegimų. Jos taigpi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taigpi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHELITES FOOT, sustabdo džiūvimą odo ir perplūšimą tarpplėsių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir aplinkinėse arba atsiskusite money order i: LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 4-5849
Rezidencija HEMLOCK 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antradi., Ketvirtadienį ir Penktadienį, 1300—4; 7—9 vakarų
Treč. ir Seštadienį, tik susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiądieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. Yards 7-7772

DR. STASYS BUDRYS
IR
DR. MILDA BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
5946 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
VAL.: 2—5 ir 6—8, seštadienį 2—4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel.: Danube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiądieniais ir seštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

PRIEŠ LIEPOS 15 DIENĄ

Kas investuos į Universal Savings and Loan Association prieš liepos 15 dieną, gaus dividendus už visą mėnesį.

Indėliai apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corporation iki \$5,000.00.

MOKAME DIVIDENDUS 2 KARTUS PER METUS

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 SO. HALSTED STREET
Tel. HAYmarket 1-3317

RASTINĖS VALANDOS
Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M.
Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.

IŠ ČIKAGO S

MAŽA STOJANČIŲ KA- RIUOMENĖN

Trečiadienį, kai buvo paskelbtos nedidelės šaukiamųjų kvotos, stojančių į naujų komisiją sumažėjo. Įvairios rekrutavimo įstaigos pažymi, jog savanorių daug mažiau tejsiregistruoja negu tai buvo pirmadienį. Pirmadienį buvo apklausiama 300 vyrų savanorių, antradienį 200, o trečiadienį tik 60. Plk. Reinecke, jūrininkų ėmimo viršininkas, pareiškė, jog savanoriams būsią statomi mažesni sveikatos reikalavimai; tada bent 10% įsirašančiųjų padidėtų.

Pentadienį bus išsiuntintos instrukcijos Iliojaus valstybės naujų komisijos komisijoms. Kiekviena Cook apskrities komisija vidutiniškai turės pradžia paimti po 7 vyrus.

Pirmieji paimtieji turės stoti į savo tarnybos dalinius apie rugsėjo 15 d. Rekrutai bus siunčiami apmokymo į artimiausią armijos treniravimo vietą, kur jie turės išeiti 14 savaičių pasiruošimą.

REIKALAUJA GERESNIŲ DARBO SĄLYGŲ

Sheraton viešbuty prasidėjo pasitarimai tarp CIO automobilių darbininkų ir Intern. Harvester Co., kur dirba apie 20.000 tarnautojų, naujai sutarčiai sudaryti. Reikalaujama padidinti algas, atostogų ir švenčių atlyginimą, unijos krautuvių ir vienodo atlyginimo visoje kompanijos įmonėse.

KAINŲ KILIMO NENUMATOMA

Nors apskritai kainos rodo palinkimą didėti, bet pirkiai sako, jog tai nesą susiję su Korėjos karu.

Kavos ir cukraus kainos svyruoja. Pakiltų kaina nebent tada, jei imtų labai daug tų prekių pirkti.

Pipitų ir kakavos kainos pakilo, nes tie reikmenys gaminami netoli nuo karo lauko. Tačiau jų pabrangimas nežymus.

Mėsa gerokai pabrango dar prieš karo veiksmų pradžią. Jautiena ir kiauliena vis brangė. Bet numatomas kiaušienos gausus pristatymas gali kainas numušti.

Drabužių kainos pastovios, nes krautuvių juos pardavinėja pagal ankstyvesnį kontraktą. Tai, žinoma, gali tėtis tik iki to kontraktų galo. Vilnų kaina urmo pardavime pakilo.

Trečiadienį už kavos svarą mokėta 79 - 81 c. (6 c. daugiau negu prieš mėnesį), švendrių cukraus 5 svarai 47 c., o runkelinis 89 c. už 10 svarų.

Konservuotieji dalykai kiek pabrango, Manoma, įpakavimo darbas brangesnis.

Apskritai urmo prekybininkai dar vis dailosi, laukia dėl kainų, nors smulkieji pardavėjai gundosi kelti kainas. Jokio prekių trūkumo dabar nėra.

SICLOMA APREŽTI VAŽIA- VIMO GREITĮ

Trečiadienį miesto taryboje buvo įneštas pasiūlymas apriboti tramvajų važiavimą greitį ir aprišti juos tam tikrais greičio matavimo prietaisais.

Šis projektas atsirado po

NAUJIS PRANCŪZIJOS PREMIJERAS
Rene Pleven, kuriam parlamentas pareiškė pasitikėjimą.

anos didžiosios tramvajaus nelaimės prie 63 gatvės, kai gegužės gale žuvo 34 žmonės, tramvajui susidūrus su gazolino sunkvežimiui.

MERAS SPARTINA STA- TYBĄ

Meras Kennelly pranešė Čikagos miesto tarybai, kad jau esą paruošti planai plačiu mastu statyti privačios iniciatyvos lėšomis namus neturtingųjų kvartaluose. Šie projektai priklauso New York Life Insurance Co. ir 4 Čikagos negrų apdraudos kompanijoms. Būsią statomi namai Cottage Grove, srityje tarp 31 ir 35 gatvių, South Park ir Illinois Central geležinkelio.

Pirmoji statyba prasidėsiant ateinančių pavasarį, o visos statybos projektas bus įkūnytas per 2½ - 3 metus.

Naujaisiais namais galėsia pasinaudoti pirmiausia toje srityje gyveną. Nuomos teksią mokėti 60 - 150 dolerių mėnesiui (20 - 25 dol. už kambarį).

NUOMŲ KONTROLĖ IKI BIRZELIO 30 D.

Trečiadienį miesto taryba priėmė butų nuomų kontrolę pratęsti iki 1951 metų birželio 30 dienos. Už pasiūlymą balsavo 44, prieš 2 tarybos nariai.

Šio pasiūlymo autoriai aiškino, jog toks įstatymas Čikagoje būtinas, nes čia esančios sunkios butų sąlygos.

Pasiūlymo priešinkai aiškino, jog kontrolė esanti "nėgarbinga ir neamerikoniška". Taip pat buvo priimta rezoliucija, kuria federalinė valdžia atsišvelgti prašoma į smulkių savininkų finansinius sunkumus.

KRAUJAS KARIAMS

Čikagos skryžiaus Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas W. Feltzer Jr. pareiškė, jog bus reikalingas kraujas sužeistiesiems kovose kariams. Per Raudonąjį Kryžių jau esą pasiūsta kraujo į Korėją.

Antrojo Pasaulinio karo metu per Čikagos skryžių buvo pasiūstas kariams 642.366 puskvortės (pints) kraujo. Iš viso Raud. Kryžius tada surinko 13.326.242 puskvortes kraujo.

ISPĖJA POLICIJĄ DEL GEMBLERIAVIMO

Prokuroras Boyle parašė įspėjamuosius laiškus Chicago Heighths ir Cicero policijai viršininkams, kam jie nesirūpiną užgniaužti savo srityse gembleriaivimą. Pirmojo minėto priemiesčio policijos vadui Boyle rašo: "Jūs gavote eilę laiškų nuo manęs ir nę į vieną neatsakėte. Malonėkite pranešti man, ką jūs esatę padarę sustabdyti gembleriaivimui balandžio, gegužės, birželio ir liepos mėnesiais".

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Posėdžiavo Lietuvos Ev. Reformatų Sino- das Trentyje

Šių metų birželio mėn. 24 d. per Jonines, sekant senomis tradicijomis, Čikagoje, Ev. Reformatų bažnyčioje, 6824 So. Emerald Ave., pamaidomis buvo pradėtas trečiasis Lietuvos Ev. Reformatų Sinočas trentyje, — pirmas šiame žemyne. Pirmieji du Sinochai trentyje įvyko 1948 ir 1949 metais Vokietijoje. Juose buvo nustatyta Sinochų trentyje veikimo tvarka, išrinktas vykdomasis organas Kolegija, nutarta Kolegijos veikimą perkelti į JAV, kaip tik ten nuvyks Kolegijos narių dauguma, ir čia Amerikoje susaukti Sinochų.

Šiuo metu daugumas buv. tremtinių Ev. Reformatų persikėlė į JAV ir ypač gausus jų būrys susijęs Čikagoje; tai Sinocho kuratoriaus Petro Variakiojo dėka ir jo šeimos rūpesčiu, kurie prieš keletą metų atvyko pro Švediją į JAV jau bent šimti žmonių pagelbėjo atvykti į šį kraštą.

Minėto kuratoriaus P. Variakiojo ir kurat. inž. H. Povilionio bei kitų rūpesčiu prieš metus įsteigta čia, Čikagoje, Ev. Reformatų parapija, kuriai apsiėmė globoti North Illinois Ev. Reformatų Sinochas, kiek sušėlę damos ir leisdamos iš 40 esančių žinioje Čikagos bažnyčių laikyti, kurioje bus tinkamiausia, pamaldas. Nesenai atvykęs kunigas St. Neimanas dabar yra šios parapijos kunigu.

Šių metų Sinochui teko paminėti 400 metų sukaktuvus nuo Ev. Reformatų tikybės įsteigimo Lietuvoje, nes 1559 metais buvo pradėtos laikyti pamaldos kunigaikščio Mykalojaus Radvilo Juodojo pilvyje Vilniuje ir kunigaikščio Mykalojaus Radvilo pilvyje Biržuose.

Sinocho dalyvių buvo: 4 kunigai, 21 kuratorius, 5 parapijų atstovai ir 36 Sinocho svečiai. Į pamaldas atsilankė gražus parapijų skaicius. Pamaldas laikė kun. St. Neimanas, vargonais grojo kompozitorius Vl. Jakubėnas, giedėjo solo P. Variakiojė. Pamaldų metu buvo konfirmuotos trys mergaitės ir vienas berniukas. Amerikos Evangelijų Reformatų bažnyčios kun. Schmiechen pasakė labai gražią jausmingą pamokslą ir pasveikino Sinochą.

Po pamaldų Sinocho dalyviai susirinko Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, Jono Kalvino, kunigaikščio Mykalojaus Radvilo Juodojo ir Gen. Superintendente Povilo Jakubėno radidintais portretais papuoštoje salėje. Sinocho direktoriumi (pirmininku) buvo išrinktas buvęs ministras pulkininkas Jonas Variakiojis, jo pavaduotoju kuratorius inž. Jokubas Kregždė. Sektetariatan išrinkti kuratoriai: Myk. Kregždė, St. Palšis ir Ad. Šernas. Sinocho cenzorium išrinktas kun. St. Neimanas. Sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai.

Trumpa žodį taria Kolegijos prezidentas Dr. J. Mikėlėnas, sveikindamas susirinkusį Sinochą ir nušveikindamas sunkią dabartinę Lietuvos Ev. Reformatų bažnyčios padėtį, ir nurodo, kad šiais metais bažnyčiai sukanka 400 metų. Po to graži sveikinimo kalbą pasako Lietuvos konsulas Čikagoje Dr. P. Daužvardis. Žodžių dar sveikina lietuvių liuteronų parapijos Čikagoje kunigais Pepergas ir vietinės Ev. Reformatų bažnyčios kunigas Koenig. Po sveikinimų žodžių, perskaitomi gauti sveikinimai raštu: iš Amerikos Ev. Reformatų Bažnyčios Prezidento L. W. Goebel; Illinois Sinocho prezidento kun. Karl H. Meyer; Čikagos Presbiterionų Sąjungos Bažnyčių direktoriaus kun. Wm. J. Du Burdieu; Čikagos Kongregacionalistų Sąjungos Vadovybės ir Illinois Sinocho Jungtinės Liuteronų Bažnyčios JAV prezidento kun. J. McGuire. Iš Vokietijos gauti gilaus turinio ir jausmo pilni sveikinimai ir linkėjimai Sinochui nuo Gen. Superintendente prof. Dr. P. Jakubėno, Vilniaus distrikto Gen. Superintendente prof. Dr. K. Kurnatasko; kunigu — P. Dilio, V. Kurnatasko ir F. Barnelio; kuratorių — M. Zablocko, J. Aukštikalnio, Kl. Šepetienės, F. Mažuikienės ir M. Bernšteinaitės. Sinocho igaliotiniai su ju atstovaujama Ev. reformatais: kuratorius J. Gerulis iš Anglijos; kur. P. Šernas iš Kanados ir kuratoriai Jokubas ir Oskaras Gruzauksai iš Australijos. Iš Kanados gauti sveikinimai: Kanados Liet. Evangelikų Sąjungos ir Martyno Yčo Toronto, iš JAV sveikino: p. Railienė ir K. Burbulis iš Baltimorės; Cleavelando kur. Hvo. Yčienė-Ziurienė, P. Žiuris, H. Yčaitė, V. Yčaitė, E. Yčaitė, M. Yčas, V. Šliupas, kur. Jokubas Kregždė, kur. Mart. Nastopka; iš Watertown: kur. Dr. M. Devenis, A. Devenienė, garbės kur. prof. V. Biržiška, iš Mass.: kur. J. Valiūnas ir kur. J. Tunkūnas. Iš Racine, Wis.: buv. Kolegijos prezidentas kur. M. Tamulėnas ir iš New Yorko buv. Kolegijos prez. kur. P. Klybas.

Po sveikinimų Dr. J. Mikėlėnas, P. Bružas ir P. Variakiojis dero pranešimą apie Kolegijos trentyje nuveiktus darbus.

Sinochas po išklausytų sveikinimų ir pranešimų apvarsto traužina Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčios dabartinę būklę ir nutaria: visomis išgalėmis testti savarankiška tremties Ev. Reformatų bažnyčios gyvenimą. Sklandesiam Kolegijos veikimui papildoma jos sudėtis. Išrinkta 13 naujų kuratorių: P. Šernas, J. Čigas, St. Dagsys, Alv. Šabanienė, Ad. Šernas, Em. Railienė, Jok. Trečiokas, Hyp. Yčaitė, Kostas Klybas, K. Neimaniene, K. Variakiojė, O. Tilindienė, K. Mikėlėnaitė.

Be kitų klausimų, buvo svarstytas klausimas, kaip sušelpiti mūsų seną veteraną (80 metų amž.) Gen. Superintendentą prof. Dr. P. Jakubėną ir apie jo atgabenimą į JAV. Sinocho pietų metu Čikagos Ev. Reformatų susioranizavęs jaunimas ir kolektyvas n. Variakiojė ir Čigonė gražiai raišindė dainėmis, deklamacijomis ir muzika. Baigiant reikia pastebėti, kad Sinocho dalyvavo palyginti mažas jau seniau atvykusių Ev. Reformatų skaicius. O jie ir materialiai daugiau pajėgus už mus DP, ir bent

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui

3218 SO. HALSTED STREET
Visiškai naujas namas su krautuve ir 3 kambarių apartamentu užpakalyje. Alyva šildomas. Priemama kaina. Išmokėjimais.
STANLEY REALTY COMPANY
179 W. Washington St. RA 6-7055.

5 KAMBARIŲ rezidencija dėl didelės šeimos, arti 43rd ir California. \$7,950. Šauktis tarp 6 ir 8 vakare. YArds 7-7499.

MAINAMS
Savininkas nori mainyti 3 pompu gazolino stotį ir užkandžių "stand". 5 akrų žemės, gražus sodas, prie didelio kelio, 105 mylios nuo Chicago, Edwardsburg, Mich. 9 kambarių namas, 4 karų garažas. Mainysiu i namą su tavernos bižniu.
GEORGE WASLO, 911 W. 59th St. WEntworth 6-4837.

PARDAVIMUI biznio namas arba mainysiu i farmą. Namas gerame stovy. 4 flatai ir taverna, 2 karų garažas. 153 E. 107th St., Chicago.

2 AUKSTŲ namas, 2 po 4, 1-3 ir 1-2 kambarių furnižuotas flatas. Restoranas su 4 pragyvenimui kambariais pirmame aukšte ir dar 4 kambariai dėl savininko. Pirmas aukštas karas oro šiluma. Rencos, nesą apie \$200 i mėn. Kaina \$16,000. Taylor 9-9419.

DĖL įvairių nuosavybių "Heart of Ozarks", namų, farmų, investuoti nuosavybių, bižniu, tai Lester Smith, 300 So. Jefferson, Springfield, Mo.

PARDAVIMUI dviejų pagyvenimui tik baigtas statyti namas Marquette Park, penkių ir keturių kambarių 2 flatai tusti. Gasu kurenamas. Pusė bloko nuo parko, netoli lietuvių bažnyčios. Atdaras vakarais nuo 6:30 iki 8:00, 7036 S. Fairfield Ave.

dešimt kartų skaitlingesni už mus. Visgi norisi manyti, kad jie, taip daug prisidėjo prie Lietuvos reikalų ir taip rėmė DP atgabenimą, rėms ir padės sutvarkyti dvasinius bažnyčios reikalus, kad tuo padėtų apsaugoti mus nuo nautajėmų.

ateitis DANCERS

Well, we had our first summer outing this year. It was a weenie roast at Clem's place and as per usual everyone had a grand time. I must say I have heard of no ohe who suffered too many after effects from the type of weenie that was eaten. That is—half raw or half burnt.

"Say, who's got my weenie stick?"

We danced at the U. of C. tennis courts in the annual festival July 8. To say the festival is a place of merriment and beauty might sum up some of it's splendor. It is truly the finest folk festival here in Chicago. Only the "Viltis" program put on by Vyts Beliajus comes close to the U. of C. program.

Lorraine Chilenskas with her parents will spend the third week of July up in Indiana for shall we say a somewhat deserved vacation. Have a nice time.

John Gurskis! Don't look now but your new car has dust on it. Al Gimbut has just returned from a four day canoeing trip in Indiana on one of the rivers up there.

Vyts Beliajus is in Seattle. Washington having a swell time, teaching and enjoying the scenery.

Why doesn't someone ask Dolores Sprusa how her tennis game is coming along? She has none other than Pete Dauzvardis as a teacher. I wonder if she can heat him yet? In tennis that is!

Well, be good till next we meet.

—Frank.

PRANEŠIMAI

BALF 6-tas Skrypius priima draubūžus, maista bei įvairias dēl lietuvių vėstantiū Euroono sekandiose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kass negalite atnešti, pašaukite LAFayette 3-3617, o Mr. Kass paims jūsu auką.

—J. K. Encheris, pirm.

HELP WANTED—MALE Reikia Darbininkų

REIKIA VYRŲ
patyrusių ir nepatyrusių medžio darbininkų
★ kabinetų sudėstytojų
★ mašinų operatorių
★ paprastų darbininkų.
ED ROOS COMPANY
7329 W. Harrison, Forest Park.

REIKALINGAS senyvas žmogus ne girtuoklis dirbti tavernoje. Kambarys, valgis ir mokėstis.
3427 SO. WALLACE.

HELP WANTED—FEMALE Reikia Darbininkų

MOTOROLA
ISLAVINS JAUNAS
MOTERIS
\$10 DARBO

WIRE
and
SOLDER

Naujoje Clybourn
Television Dirbtuvėje
Mokame Patyrusių
Darbininkų Mokestį
Kvalifikuotom Ofiso
Merginom

KREIPTIS
MOTOROLA
EMPLOYMENT OFFICES
3248 N. LINCOLN AVE.

arba
MAIN PLANT
4545 W. AUGUSTA.

REIKIA patyrusios moters skirstymui skudurų. Nuolatinis darbas. Geras mokėstis. Advance Iron and Metal, 1144 So. Fairfield Avenue. KEDzie 3-4608.

REIKIA MOTERS AR MERGINOS
abelnam restorane darbai. Nuolatinis užsiėmimas, geras mokėstis, paprastos valandos. Telefonuokit: HAYmarket 1-7675.

REIKIA JAUNŲ MOTERŲ
iki 30 metų senumo
lengvam pakavimo darbai.
Apmokamos atostogų ir šventės.

Mrs. Klein's Potato Chip Co.,
4567 So. State St.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

IESKAU DARBO PRIE NAMŲ.
Moku maliauoti ir dekoruoti. Taip pat pataisau namus.
6700 STONY ISLAND AVE.
Telefonuokit ryte arba vakare
Tel. Hyde Park 3-2516

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

KLAMAN farma 200 akrų prie 13 vieškelio; 19 kambarių moderniška stuba, apskritu stogu, bernė, kiaulės, galvijams barnė, bėgantys vanduo, 2 aruodai, vištinkas, garažas; geležinių stulpų tvora. 3/4 mylios nuo mokyklos, paštas, pieno pristatymas 160 akrų "sweet lover", alfalfa. ELSIE KLAMAN, 2 miles southwest Wyndmere, No. Dakota.

MISCELLANEOUS Įvairūs

PRANEŠIMAS MOTERIMS
Audių lietuvių tautinius rūbus, pagal pageidavimą, yra pasirinkimas ir išaustu. Gaunama ir dalimis, bluskuotės, sijonai, kilikiai, priejuostės, kaisytos tulpėm paduškutės, takelius, juostas, kaklarišius. Jeigu kas pageidauja ir pasiuvu. Kreiptis E. TUTLIENĖ, 3210 S. Emerald Ave., Chicago 16, Ill., (prie Halsted ir rytus).

TO RENT—WANTED Ieško Renduoti

DESPERATISKAI REIKIA
4-5 nefurnižuotų, šildomų ar nešildomų kambarių, 3 suaugę ir 1 kūdikis šeimoj. Pageidaujama šiaurvakarinę dalį, arti katalikų bažnyčios ir mokyklos. Telefonuokit: IRving 8-1162.

3 SUAUGUSIEJI reikalingi 4 nefurnižuotų kambarių apartamentu. Paliūdymas, jei reikalingas.
GRovehill 6-8215.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

MARCELOS TAVERNA
Naujoje vietoje, naujai ir gražiai atremontuota. Yra geros rūšies degtinės, vyno, alaus ir malonus visiems patarnavimas. Savininkė:
MARCELA VALENTAS
919 West 35th Street.

GROSERNĖ ir mėsinė, su 2 gyvenimui kambariais užpakaly.
PRespect 6-5801.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

TOBULOS MAŠINOS
Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radijo, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.
1949 OLDS "98" convertible \$2495
1949 OLDS "88" 4 durų \$2245
1948 OLDS "66" club sed. \$1495
1948 PONTIAC 4 durų \$1495
1947 CADILLAC "62" 4 durų \$1750
1947 OLDS, club sedan \$1345
1946 DESOTO 4 durų \$1095
1937 CHEVROLET 2 durų \$ 195
1937 PLYMOUTH 4 durų \$ 195
1936 PLYMOUTH 4 durų \$ 95
Ir daugelis kitokių už kainą jus išsigalit mokėti.

General Motors lengvos sąlygos. Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

MAY MOTORS SALES
7411 So. Halsted Street

A. & C MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street
GERAS PASIRINKIMAS
VARTOTŲ KARŲ
VISUOMET

1936's iki 1950's
\$50 IR AUKŠČIAU.

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales
816-20 W. 35th Street

ANIMALS—DOGS—BIRDS—PETS Gyvulių—Sunys—Paukščiai, etc.

PARDAVIMUI Pomeranian veislės šuniukai pusantro mėnesio senumo. Kreiptis: Gasp. Kazauskas, 1724 S. Washtenaw Ave.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai, Pardavimui

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę

arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė—Kreditas.
LAFayette 3-2977
Pasirinkimas gražiausių spalvų.

RESORTS AND VACATIONING Kurortai ir Atostogų Vietos

REZORTO nuosavybė su apskritu metų pajamomis, taigpi "sandwich shop" pačiame miesto vidury. Turi būti paruošta iš priežasties silpnos sveikatos. Sautite MRS. KLIEN, Fox Lake 7-8301 nuo 10:00 ryto iki 6:00 po pietų.

REZORTAS, arti Park Falls, Wisconsin. Namai, 3 kambariai ir kiti pastatai. 9 akrų vandens pakraščio. \$8,500. Išmokėjimais. J. KATCHIS, Ardmore 1-2876.

PAINTING AND DECORATING Maliavojam ir Popieruojam

Sienom Popieris 33 1/3% Pigiau
Pure-Lead-Oil House Paint
Self-Cleaning gal. \$3.95
1 Coat Flat Paint, gal. \$2.95
1 Coat Enamel, baltas. gal. \$3.95
Kaip tik stiklas. Gal. \$3.95
Mes pristatysime i jūsų namus kasdieną DYKAI. Sautite: LA 1-0104.
BERLAND'S PAINT COMPANY
3544 W. 26th 1917 So. Halsted.
Tel. LāWndale 1-0104.
DYKAI kvorta Linoleum Finish su kiekvienu telefonu ūsakymu.
Padarykit savo linoleum kaip naują.

PENTUOJAM ir POPIERUOJAM.
Geras darbas, pigi kaina. Sautite: Stanley, Livingston 8-4650. Vakaraš CRawford 7-0797.

BUILDING CONTRACTORS Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS
IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipties, gausite teisingą patarimą už prieimama kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GRovehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK PAINTING BIZNYJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvių. Reikailui priėjus kreipties: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GRovehill 6-4177.

REPAIRS—IN GENERAL Įvairūs Pataisymai

DIDELE SUTAUPA
DIDELE NUOLAIJA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirma pirkimo. Mes taigpi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklus ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite i mūsų istaigą ir pamatykite patys. Mes pailsime jūsu seną prekę išeikimui.

A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. Rēpublic 7-2550
CHICAGO 28, ILL.

It's new! It's improved! What a value at this Low Price!
A fine mattress and box spring with all of SEALY'S traditionally fine quality of materials and workmanship!
180-coil in full size; fancy woven stripe ticking; firm French edge; burton tufted; 8 ventilators; turning handles; Sealy Miracle Mesh protectors; quality layer felt; and other fine features.

JOS. F. BUDRIK, Inc.